

Uuden kylmön tietyomaa 2022

Leppävirran seurakunta

Tilinpäätös 2022

Sisällys

I Toimintakertomus	3
1. Yleiskatsaus.....	3
2. Hallinto	8
3. Henkilöstö.....	11
4. Jäsenmäärä	13
5. Sisäinen valvonta	14
6. Talouden tunnusluvut.....	15
7. Kirkkoneuvoston esitys tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamistoimenpiteiksi	16
II Talousarvion toteutuminen	17
1. Käyttötalouden toteutuminen.....	17
2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen	35
3. Investointiosan toteutuminen.....	37
4. Rahoitusosan toteutuminen.....	38
III Tilinpäätöslaskelmat.....	40
1. Tuloslaskelma	40
2. Rahoituslaskelma.....	42
3. Tase.....	43
IV Tilinpäätöksen liitetiedot.....	45
1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat tiedot liitetiedot	45
2. Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat tiedot liitetiedot	46
3. Tuloslaskelman liitetiedot	46
4. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	47
5. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	38
6. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	38
7. Taseyksikkönä hoidettujen rahastojen tilinpäätös.....	39
V Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä	54
VI Luettelot ja selvitykset	55

I Toimintakertomus

1. Yleiskatsaus

Kansantalous on ollut monien haasteiden edessä koko 2020-luvun alun. Ensin koronapandemia rajoituksineen vaikutti maailmanlaajuisesti talouteen ja yhteiskuntien toimintaan vuosina 2020–2021 ja sitten, koronatilanteen alkuvuonna 2022 jo pääosin helpottaessa, Venäjä hyökkäsi Ukrainaan. Sota Euroopassa järkytti yleistä turvallisuudentunnetta ja toi uutta epävarmuutta talouteen. Hintojen voimakas nousu, energian hinnat ja saatavuus ovat vaikuttaneet monilla tavoin ja merkittävästi sekä yksityisten ihmisten että kaikkien yhteiskunnan toimijoiden elämään.

Toimintavuosi Leppävirran seurakunnassa toteutui lähes suunnitellusti. Erilaiset koronarajoitukset vaikuttivat seurakunnan toimintaan enää vain alkuvuonna. Rajoitusten jälkeen tosin ihmiset osallistuivat aikuisille tarkoitettuun kokoavaan toimintaan vielä jonkin aikaa melko varovaisesti. Jo ennen koronaa aloitettu jumalanpalvelusten nettiradiointi oli yhä suosittua, sunnuntaisin kuulijoita oli n. 200.

Diakoniatyön ja kasvatustyön tilaisuuksien osallistujamäärät palasivat pian koronaa edeltävälle tasolle. Uusina työmuotoina Perhekahvilat ja vapaaehtoisille järjestetyt tilaisuudet toivat uusia tuulia toimintaan. Koska seurakunta on luonteeltaan yhteen kokoontuva yhteisö, iloitsimme kaikista tapahtumista, joihin tullaan olemaan yhdessä.

Seurakunnan pitkäaikainen kirkkoherra Teppo Ritari jäi eläkkeelle 1.8.2022 alkaen, palveltuaan seurakuntaan kolmekymmentä vuotta. Seurakuntamestari Juha Auvinen eläköityi 1.10.2022, hänenkin työuransa kesti yli kolmekymmentä vuotta. Diakoni Pia Huovinen erosi virastaan 4.4.2022 alkaen.

Kulunut vuosi oli seurakuntavaalivuosi. Iloksenne saimme todeta, että seurakuntavaalit herättivät kiinnostusta. Seurakuntavaaliehdokkaita oli ehdolla 32 ja äänestysprosentti oli 18,5. Valituksi tulleiden keski-ikä oli 54 vuotta.

Leppävirran seurakunnan tilanne on vakaa. Taloudellinen tilanne pysyi lähes ennallaan. Kuluneen vuoden tulos oli 41 063 euroa, ilman kertaluontoisia tuloja tulos olisi ollut noin 14 000 euroa alijäämäinen. Sitovat toiminnalliset tavoitteet saavutettiin pääosin kaikki.

Vaikka seurakunnan haasteena on aleneva jäsenkehitys, verotuloihin ei ennusteta suurta muutosta vielä lähivuosina. Tästä huolimatta tulevaisuuteen on syytä varautua ajoissa ja sopeuttaa niin toimintaa kuin talouttakin tulevia vuosia varten. Työkaluina toimivat ennakoiva henkilösunnittelu sekä kiinteistöstrategia. Seurakunnassa on runsas vapaaehtoisten joukko ja sitoutuneet luottamushenkilöt, jotka ovat suurena apuna toiminnassa.

Epävarmoista ajoista huolimatta Leppävirran seurakunta katsoo avoimesti ja luottavaisesti tulevaisuuteen ottaen huomioon talouden realiteetit.

Kirsti Tapanainen
kirkkoherra

Tiina Pehkonen
talouspäällikkö

Leppävirran seurakunnan missio ja visio

Leppävirran seurakunnan tehtävänä on toteuttaa kirkon tehtävää Leppävirralla. Missionamme on kutsua ihmisiä armollisen ja rakastavan Jumalan yhteyteen, tuoda elämään kestävä perusta ja rohkaista välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta. Visionamme on, että seurakunta on läsnä ihmisten arjessa ja juhlassa yhteisöllisyyttä lujittaen. Toiminnassamme pyrimme siihen, että hengellinen elämä vahvistuu, huolehdimme heikommasta ja kannamme maailmanlaajaa vastuuta. Vahvistamme seurakunnan jäsenyyden merkitystä.

Vastuu ympäristöstä

Seurakuntamme kantaa vastuuta ympäristöstä ja ympäröivästä yhteiskunnasta toiminnassaan.

Vuonna 2020 on laadittu kiinteistöstrategia, jossa sitoudutaan Hiilineutraali kirkko 2030- strategiaan sekä sen tavoitteisiin ja toimitaan energia- ja ilmastokysymyksissä vastuullisesti.

Kirkkoneuvosto päätti 4.5.2021 § 59 tarjota METSO-suojeluohjelmaan pysyvästi suojelluiksi alueiksi noin 16 hehtaaria metsäkohteita.

Seurakunta on sitoutunut vastuulliseen sijoittamiseen. Vastuullisen sijoittamisen avulla varmistetaan sijoituksille hyvä tuotto ja hallitaan sijoitusriskejä tehokkaasti. Seurakunta ottaa huomioon ESG-näkökohdat eli ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvät asiat.

Ruokahävikkiä pyritään pienentämään siten, että ostetaan vain tarpeeseen. Ruokalistat suunnitellaan etukäteen ja hukkaan menevien elintarvikkeiden vähentämiseen tähdätään ennakoilmoittautumilla lasten ja aikuisten määrä huomioiden.

Kirkolliset toimitukset tilinpäätösvoonna

Kirkollisissa toimituksissa seurakunta kohtaa useimmin jäsenensä. Kirkollisista toimituksista vuoteen 2021 verrattuna lisääntyi hautaan siunaamisten määrä ollen 155 (143, 2021). Kirkollisia vihkimisiä järjestettiin 25, mikä on aiempien vuosien tasoa. Kastettujen määrä nousi vuoteen 2021 verrattuna noin 28,57 %.

Taloudellinen tilanne kuluneena vuonna

Suomen taloudellinen tilanne

Talous toipui koronasta ennakoitua nopeammin, mutta Venäjän hyökkäys Ukrainaan muutti tilanteen. Talouden näkymät ovat heikentyneet kevään jälkeen. Talouskehitykseen vaikuttaa erityisesti Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan sekä kiihtynyt inflaatio. Työllisyystilanne on tästä huolimatta säilynyt hyvänä.

Hinnat ovat nousseet laajalti, mutta erityisesti energian hinnan nousu ja energian riittävyys aiheuttavat huolta niin Suomessa kuin muuallakin Euroopassa. Inflaatio oli joulukuussa 9,1 %.

Nimellispalkkojen noususta huolimatta reaalityuloindeksi laski korkean inflaation seurauksena. Kirkollisverotilitysten yhteismäärä kasvoi 1,8 % ollen 928,5 milj. euroa.

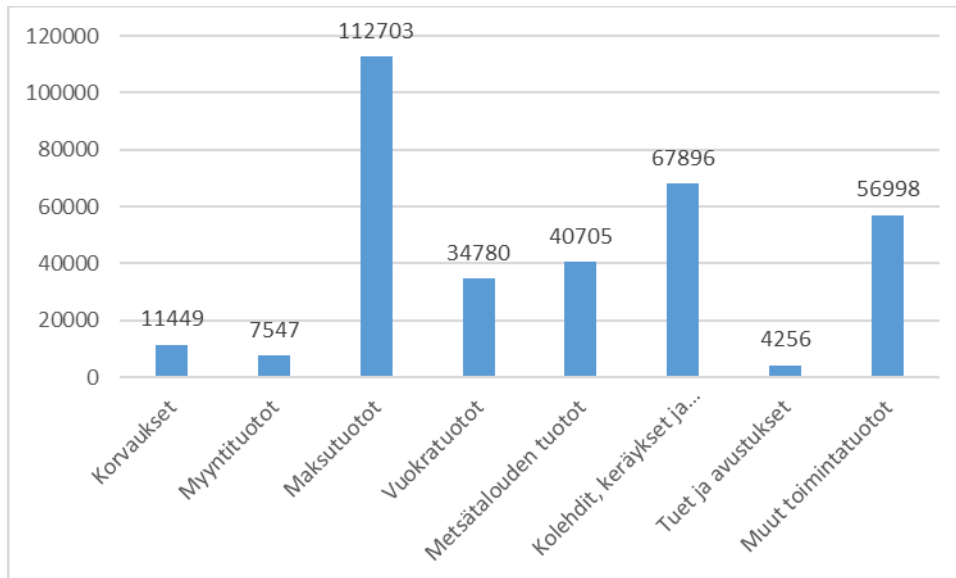
Vuonna 2022 kotimainen tuotanto kasvoi valtiovarainministeriön mukaan 2 %. Kasvun ennustetaan vuonna 2023 pysähtyvän, mutta kääntyvän jälleen vuonna 2024 noin 1,2 prosentin kasvuvauhtiin. Nimellisansioiden ennustetaan lisääntyvän noin 3 prosenttia vuosina 2024 ja 2025. (Lähde: [VM 20.12.2022](#))

Seurakunnan talous

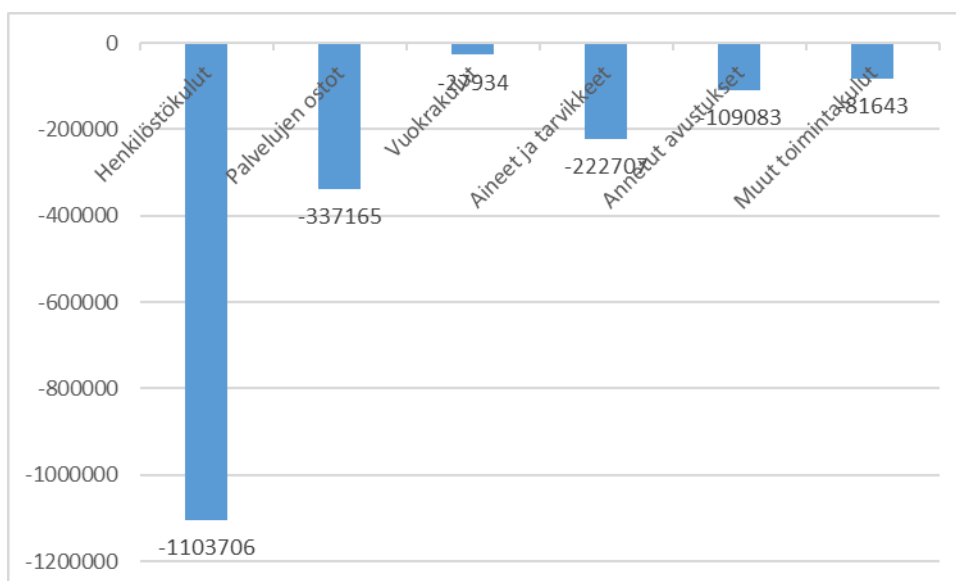
Leppävirran seurakunnan tilikauden tulos on 41 062,91 euroa ylijäämäinen. Tuloslaskelma sisältää Laulurinteen osakkeen myynnistä kertaluonteisen erän 70 000 euroa.

Toimintatuotot olivat 336 335 euroa, joka on yli 200 000 euroa vähemmän, kuin edellisenä vuonna. Vuonna 2021 oli kertaluonteisia tuloja 95 000 euroa. Metsätalouden tuotot olivat n. 145 000 euroa vähempi kuin edellisenä vuonna.

Toimintatuottojen jakauma on esitetty alla olevassa kaaviossa.

Toimintakulut olivat 1 882 238 euroa ja ne kasvoivat edellisvuodesta yhteensä 72 038 euroa. Esimerkiksi henkilöstökuluissa kasvua 40 507 euroa (3,81%), palveluiden ostoissa kasvua 11 113 euroa (3,41%) ja tavaraostoissa kasvua 15 325 euroa (7,39%).

Kirkollisverojen tuotto oli 1,79 miljoonaa euroa, mikä on 23 722 euroa (1,34%) enemmän kuin vuonna 2021. Valtionrahoitusta saatiin 186 072 euroa, mikä on 1 308 euroa (0,71%) enemmän kuin vuonna 2021. Verotuskuluja maksettiin 25 343 euroa ja Kirkon rahastomaksuja 154 200 euroa, nämä summat olivat lähes edellisen vuoden tasolla. Rahoitustuottoja saatiin 13 505 euroa, mikä on 4 922 euroa enemmän kuin edellisvuonna. Sijoitusten arvomuutokset olivat – 60 821 euroa.

Vuosikatetta kertyi 212 648 euroa. Tilikaudelle kohdistuneet poistot olivat 171 585 euroa.

Seurakunnan rahavarat vähenivät 151 225 euroa ja olivat vuoden lopussa yhteensä 2,3 miljoonaa euroa.

Suunnitellut investoinnit toteutuivat. Suurin investointi oli uuden kylmiö-/näyttötilan rakennuksen aloittaminen 323 997 euroa. Investointihanke jatkuu vuoden 2023 aikana. Kirkon urkujen investointiin meni 33 932 euroa ja tämä hanke valmistui vuoden 2023 tammikuussa. Vanhan pappilan katto maalattiin ja aitan katto uusittiin. Lisäksi hankittiin traktorin peräkärri ja asennettiin neljä ilmalämpöpumppua.

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole tapahtunut sellaisia olennaisia toiminnan tai talouden muutoksia, joilla olisi vaikutusta Leppävirran seurakuntaan ja joita ei ole vuoden 2022 talousarviossa huomioitu.

Toiminnan ja talouden tarkastelua tuloperustan muutosten valossa

Seurakunnan talouden suunta ei ennusteiden mukaan ole lähivuosina olennaisesti heikkenemässä, mutta talouden sopeuttamista tehdään ennakoiden. Seurakunnan jäsenmäärän on laskenut 2 583 henkilöä vuodesta 2000 vuoteen 2021. Ennusteen mukaan sama suunta jatkuu ja vuodesta 2022 vuoteen 2040 tulee laskua 1 900 jäsentä. Jäsenmäärän laskuun vaikuttaa voimakkaasti kuolleiden määrä suhteessa syntyviin.

Viime vuosien kirkollisverotulot ovat olleet varsin vakaat eikä verotuloihin ennusteiden mukaan aivan lähivuosina odoteta muutosta. Sote-/verotusuudistuksen vuoksi tehdyllä kirkollisveroprosentin alentamisella 1,65 prosentista 1,60 prosenttiin ei pitäisi olla vaikutusta ensi vuoden verotulokertymään. Verotulokehityksestä on enemmän tietoa kohdassa Verotulot ja valtion rahoitus. Verotulojen ennustetaan euromääräisesti laskevan vuoteen 2030 mennessä -0,19 %.

Leppävirran seurakunnan taloutta on jo sopeutettu usein eri tavoin. Sorsakosken seurakuntatalo on purettu vuonna 2019. Lisäksi myytiin Kallion pappila, josta saatiin myyntituloa ja samalla vältyttiin merkittävilta investointikuluilta, jotka esim. pappilan kunnostaminen olisi vaatinut. Kiinteistöjen suunnitelmallisella vähentämisellä on mahdollistettu, että seurakunta pystyy ilman lainarahoitusta rakentamaan uuden näyttötila/kylmiön.

Toiminnan tarkastelu Kriisiytyvän seurakunnan mittarien valossa:

Hallinnon ja toiminnan mittarit eivät toteutuneet.

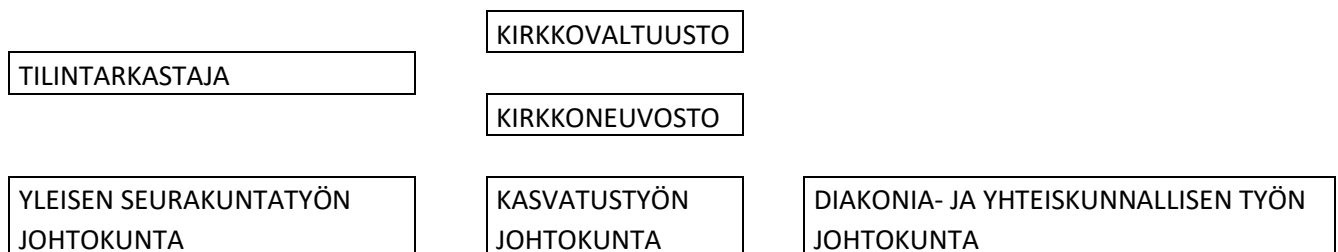
Kriisiytyvän seurakunnan toiminnan ja hallinnon mittarit	Seurakuntatalouden tilanne v. 2022
1. Seurakunnan yhteiskunnalliset tehtävät <ul style="list-style-type: none"> • Puutteet hautausmaiden tai hautausmaahan ylläpitotehtävien hoidossa. • Epäkohdat kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitotehtävien hoidossa. • Puutteellisuudet kirkonkirjojen ja väestötietojärjestelmään liittyvien tehtävien hoidossa.	Hautausmaiden ja hautausmaahan ylläpitotehtävien resurssit ovat riittävät ja henkilökunta ammattitaitoista. Kulttuurihistorialliset rakennusten ja irtaimiston ylläpito on hoidettu asianmukaisesti. Seurakunta kuuluu Kuopion aluekeskusrekisteriin.
1. Seurakunnan hallinto ja viranomaistoiminta <ul style="list-style-type: none"> • Toimielinten kokoonpanoon ja toimivuuteen liittyvät ongelmat • Hallintomenettelyn puutteellisuudet	Seurakunnan hallinto on toiminut hyvin ja puutteellisia hallintomenettelyjä ei ole ollut.
2. Seurakunnan toimintaorganisaatio <ul style="list-style-type: none"> • Perustehtävien (KL 4:1) mukaisen toiminnan ylläpidon ilmeiset puutteet ja laiminlyönnit • Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut viimeisten viiden vuoden aikana 15 % ja on arviointihetkellä alle 2000 jäsentä • Jäykkä, lokeroitunut, eristäytynyt ja/tai uusiutumiskyvytön toimintakulttuuri	Seurakunnan toimintaorganisaatiossa ei ole ollut puutteita tai laiminlyöntejä. Seurakunnan jäsenmäärä on 6986 jäsentä. Toimiva toimintakulttuuri.
3. Johtaminen seurakunnassa <ul style="list-style-type: none"> • Johtamisen heikkoudet • Johtamista tukevat strategiset linjaukset, kuten toimintasuunnitelma, seurakunnan strategia/toimintalinjaus/missio/visio, kiinteistöstrategia, henkilöstösuunnitelma, koulutussuunnitelma tai valmiussuunnitelma puuttuvat • Puuttumattomuus seurakunnan operatiivisessa johtamisessa esiintyviin pitkäaikaisiin ongelmiin • Haluttomuus yhteistyöhön lähiseurakuntien, rovastikunnan muiden seurakuntien ja/tai tuomiokapitulin kanssa.	Seurakunnassa on johtaminen kunnossa. Seurakunnan strategia, kiinteistöstrategia, koulutussuunnitelma ovat kunnossa. Valmiussuunnitelma on laadinnassa. Yhteistyö rovastikunnan seurakuntien kanssa on hyvä ja yhteys tuomiokapituliin.
4. Seurakunnan henkilöstö <ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstön määrä	Henkilöstön määrä on riittävä.

<ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstön työhyvinvoinnissa on toistuvia ongelmia • Ongelmat riittävän henkilöstön määrässä ja rekrytoinnissa työaloittain tarkasteltuna. 	<p>Henkilöstön työhyvinvoinnissa ei ole ongelmia.</p> <p>Henkilöstön rekrytoinnit ovat onnistuneet. Yhtään virkaa/tehtävää ei ole jäänyt täyttämättä.</p>
--	---

Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit	2022
1. Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on negatiivinen kolmena peräkkäisenä vuotena taikka viimeisen tilikauden tulos on negatiivinen ilman kertaluonteisia eriä ja kirkollisveroprosentti on 2,0 tai korkeampi.	<p>Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on 13 875 euroa alijäämäinen.</p> <p>Kirkollisveroprosentti on 1,65.</p>
2. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi, eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa ilman kertaluontoisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.	Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 2 139 585 euroa.
3. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä tilikautena.	Maksuvalmius on 342 päivää.
4. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuonna.	Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on 0,1 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuotena.

2. Hallinto

Leppävirran seurakunnan hallinto-organisaation rakenne:

KIRKKOVALTUUSTO 2019 - 2022

Kirkkovaltuusto on seurakunnan ylin päättävä toimielin. Kirkkovaltuusto on delegoinut päätösvaltaansa kirkkoneuvostolle erillisillä määräyksillä. Kirkkovaltuuston puheenjohtajaksi vuoksi 2019 – 2022 on valittu Helvi Juvonen ja varapuheenjohtajaksi Paula Kilpeläinen. Kirkkovaltuuston kokoontui vuoden aikana viisi kertaa. Kirkkovaltuuston jäsenet ja heidän kokouksiin osallistumiskertansa on lueteltu alla.

Kirkkovaltuuston jäsenet:

Helvi Juvonen, puheenjohtaja 4/4
Paula Kilpeläinen, varapuheenjohtaja 4/4
Arvio Ilkka 4/4
Hiltunen Noora 3/4
Huovinen Taina 4/4
Hämäläinen Matti 4/4
Jäntti Esa 2/4
Kansanen Laura 3/4
Kinnunen Sirpa 3/4
Kolehmainen Leena 4/4
Korhonen Kaisa 3/4
Koponen Arja 3/4
Luostarinen Tuomo 4/4
Lyytikäinen Jukka 3/4
Nissinen Eija 4/4
Nissinen Sanna 3/4
Parviainen Eija 3/4
Pennanen Eeva-Liisa 3/4
Pitkänen Suvi 2/4
Pienmäki Veli-Pekka 3/4
Ropponen Heikki 4/4
Tapanainen Arne 0/4
Tossavainen Kari 4/4

Kirkkovaltuusto on kertomusvuoden aikana käsitellyt neljässä kokouksessaan kirkkolain edellyttämät asiat, joita ovat henkilövalinnat seurakunnan toimintakertomuksen hyväksyminen, tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille. Lisäksi kirkkovaltuusto vahvisti kirkollisveroksi 1,6 vuodeksi 2023. Vuoden 2023 talousarvio ja vuosien 2023–2024

Kirkkovaltuusto toimitti kirkkoherran vaalin, päivitti taloussäännön ja lakkautti seurakuntamestarin viran.

Aloitteet 2022

Kirkkovaltuuston jäsen Sanna Nissinen jätti 15.12.2021 aloitteen videostriimauslaitteiston hankinnasta.

KIRKKONEUVOSTO 2021-2022

Kirkkoneuvosto johtaa seurakunnan käytännön toimintaa ja hallintoa sekä toimii kirkkovaltuuston valmistelu- ja täytäntöönpanoelimenä. Kirkkoneuvoston apuna toimivat esittelevät virkamiehet kukin vastuualueellaan. Vuosiksi 2021–2022 valittu kirkkoneuvosto kokoontui vuoden aikana kaksitoista kertaa. Kirkkoneuvoston jäsenet ja heidän kokouksiin osallistumiskertansa on lueteltu alla.

Arvio Ilkka 10/12
Hiltunen Noora 11/12

Hämäläinen Matti 9/12
Kinnunen Sirpa 11/12
Luostarinen Tuomo 10/12
Lyytikäinen Jukka 11/12
Parviainen Eija 11/12
Pennanen Eeva-Liisa 12/12
Juvonen Helvi, kirkkovaltuuston puheenjohtaja 10/12
Kilpeläinen Paula, kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja 12/12

Kirkkoneuvoston tärkeimmät päätökset:

Kirkkoneuvosto on valmistellut kaikki kirkkovaltuustolle esiteltävät asiat, sekä huolehtinut kirkkovaltuuston päätösten täytäntöönpanosta.

Kirkkoneuvosto päätti pyytää piispaa ja tuomiokapitulia kutsumaan Matias Kuutin määräaikaiseksi seurakuntapastoriksi. Lisäksi se päätti jättää toisen diakonin viran toistaiseksi täyttämättä. Kirkkoneuvosto päätti palkata Anne Hiltusen toistaiseksi voimassa olevaan suntio-siivoojan työsuhteeseen.

Kirkkoneuvosto päätti anoa Kirkkohallitukselta avustusta Mikael Toppeliuksen maalaamien saarnastuolin kuvataulujen konservointiin.

Kirkkoneuvosto päätti uuden kylmiön rakennusurakasta ja kylmälaitteiden hankinnasta.

Kirkkoneuvosto päätti Vanhan pappilan katon maalauksesta ja aitan katon uusimisesta.

Lisäksi kirkkoneuvosto päätti myydä As Oy Laulurinteen osakkeen.

JOHTOKUNTIEN JÄSENET JA VARAJÄSENET 2021-2022

Yleisen seurakuntatyön johtokunta

Kolehmainen Leena, pj.	Aholainen Anne
Jäntti Esa, varapj.	Niemelä Tapio
Heiskanen Pertti	
Laitinen Mikko	
Kolari Auli	
Kansanen Laura	

Kasvatustyön johtokunta

Tossavainen Kari, pj.	Rönkkö Eila
Pitkänen Suvi, varapj.	Tawast Paula
Kupiainen Mirja	
Nissinen Sanna	
Kumpulainen Juha	
Muttonen Ville	

Diakonia- ja yhteiskunnallisen työn johtokunta

Huovinen Taina, pj.	Korhonen Kaisa
Nissinen Eija, varapj.	Voutilainen Olavi
Kansanen Matti	
Koponen Arja	
Pienimäki Veli-Pekka	
Tapanainen Arne	

Tilitarkastusyhteisö 2019–2022

KPMG Oy Ab, päävastuullinen tilintarkastaja JHT, HT Esko Säilä.

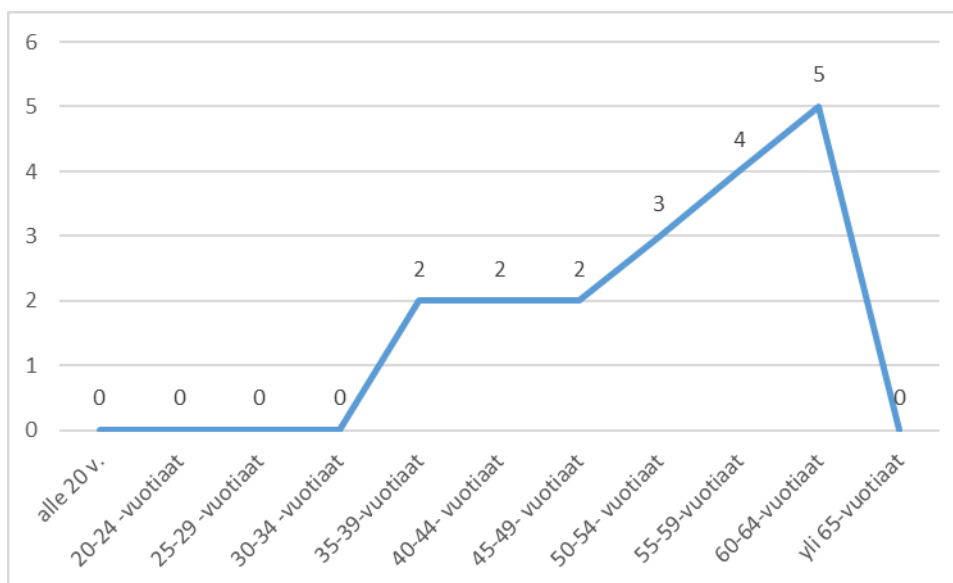
3. Henkilöstö

Seurakunnassa työskenteli 31.12.2022 yhteensä 21 henkilöä. Vakituksessa palvelussuhteessa oli 18 henkilöä, joista osa-aikaisia oli kolme henkilöä. Vakituksista naisia oli 14 ja miehiä 4. Määräaikaaisessa virkasuhteessa työskenteli kaksi osa-aikaista naista. Vakinaisen henkilöstön määrä on vähentynyt kahdella vuodesta 2021. Diakonian virka on täytetty määräaikaaisesti ja yksi papin virka on määräaikainen.

Henkilöstön määrä työaloittain

	2022
Seurakuntapapisto	4
Kirkkomuusikot	3
Diakoniatyöntekijät	2
Nuorisotyöntekijät	2
Varhaiskasvatuksen työntekijät	2
Hallinto- ja toimistotyöntekijät	3
Kiinteistö- ja kirkonpalvelutyöntekijät	5
yhteensä	21

Henkilöstön ikäjakauma

Henkilöstön keski-ikä on 51 vuotta.

Henkilöstön vaihtuvuus

Toinen diakoni irtisanoutui virastaan ja virkasuhde päättyi 3.4.2022. Avoimen viran hoitajaksi palkattiin määräaikainen diakoni ajalle 16.5.2022 – 15.5.2023. Kirkkoherra siirtyi eläkkeelle 1.8.2022 alkaen ja seurakuntapastori valittiin kirkkoherraksi. Määräaikainen seurakuntapastori valittiin ajalle 1.5.2022 – 30.9.2024.

Toinen kanttori oli omasta pyynnöstään osa-aikainen ja hänelle oli palkattu osa-aikainen sijainen. Kirkkoherranviraston seurakuntasihtööri oli omasta pyynnöstään osa-aikainen ja jäi vuorotteluvapaalle ajalle 1.11.2022 – 29.4.2022. Tälle ajalle palkattiin sijainen, joka oli kaksi päivää viikossa kiinteistöyöntekijänä.

Tilikausi	1.1.2022- 31.12.2022	1.1.2021- 31.12.2021	1.1.2020- 31.12.2020
	Toteuma (€)	Toteuma (€)	Toteuma (€)
Palkat ja palkkiot	-906 042,03	-870 538,26	-870 436,90
Eläkekulut	-184 408,18	-178 534,85	-179 842,47
Muut henkilösivukulut	-22 799,25	-18 775,74	-28 775,98
Saadut henkilöstökorvaukset	10 351,01	3 071,18	76,91
Muut henkilöstökulujen oikaisut (+/-)	-807,94	1 579,09	20 169,17
YHTEENSÄ	-1 103 706,39	-1 063 198,58	-1 058 809,27
Matka-, majoitus- ja ravitsemuskulut	-27 238,29	-23 710,33	-23 967,87
Koulutus- ja koulutusmatka, majoitus- ja ravitsemuskulut	-3 410,95	-2 273,40	-2 401,81
Työterveyshuolto	-10 275,89	-7 220,40	-8 740,06
YHTEENSÄ	-40 925,13	-33 204,13	-35 109,74

Henkilöstön koulutus

Henkilöstölle järjestettiin seurakunnan tiloissa alkusammutuskoulutus ja henkisen huollon koulutus. Lisäksi henkilöstö on työaloittain osallistunut oman työalansa koulutuksiin.

Työterveyshuolto ja sairauspoissaolot

Sairauspoissaolojen määrä oli 240 päivää, kun määrä vuonna 2021 oli 138 päivää ja 2020 oli 78 päivää. Koronalla on ollut vaikutusta sairauspoissaoloihin vuonna 2022.

Henkilöstön työterveyshuollosta on sopimus Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy:n kanssa. Sopimus on voimassa vuoden 2023 loppuun.

Työpsykologi vieraili työkokouksessa työssä jaksamisen tiimoilta ja työterveyshoitaja kävi keskustelemassa varhaisentuen mallista ja päihdemallia.

Työhyvinvointi

Henkilöstölle järjestettiin yksi virkistyspäivä ja joulun alla yhteinen ruokailu.

Henkilökunnan hyvinvointiin panostetaan myös tarjoamalla henkilöstön käyttöön tyky-seteleitä noin 70 euroa/vuosi.

Henkilöstökulut suhteessa verotuloihin

Tilivuosi	Henkilöstökulut verotuloista (%)
2022	58,64
2021	58,74
2020	62,06

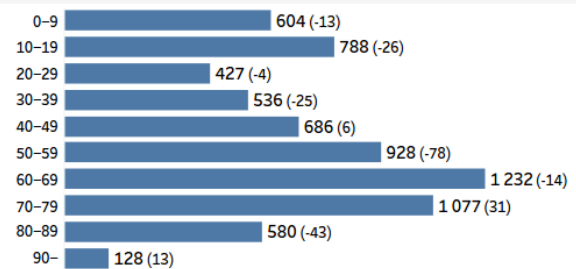
Henkilöstökulut ovat kasvaneet 44 897 euroa vuodesta 2020 vuoteen 2022 ja henkilöstökulujen osuus verotuloista on laskenut 0,73 prosenttia.

4. Jäsenmäärä

Jäsenten ikärakenne ja vuosimuutos

Kastetut	62
Kuolleet	140
Liittyneet	22
Eronneet	72
Muuttoliike (+/-)	-25
Jäsenmuutos yhteensä	-153
Jäsenet 31.12.2021	7 139
Jäsenet 31.12.2022	6 986

Jäsenten ikärakenne 31.12.2022 ja vuosimuutos

Kirkkoon kuuluvuus Leppävirralla 31.12.2022 oli 76,1 %.

Jäsenennuste seuraavan 10 vuoden aikana

	Jäsenet, henk.	Muutos vuodesta 2021, henk.	Muutos vuodesta 2021 %	Kirkkoon kuuluvuus, %
2022	7000	-139	-1,9	76,3
2023	6872	-267	-3,7	75,7
2024	6743	-396	-5,5	75,1
2025	6618	-521	-7,3	74,5
2026	6497	-642	-9	73,9
2027	6378	-761	-10,7	73,4
2028	6261	-878	-12,3	72,8
2029	6148	-991	-13,9	72,2
2030	6036	-1103	-15,5	71,6

5. Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Seurakunnan sisäisen valvonnan järjestämisvastuu on kirkkoneuvostolla. Sisäisen valvonnan vastuu on kaikilla toimielimillä ja työntekijöillä. Sisäisen valvonnan tehtävänä on varmistaa kohtuullisella varmuudella, että seurakunnan toiminta ja hallinto on hoidettu asiallisesti, avoimesti, tuloksellisesti, laadukkaasti ja lainmukaisesti. Sisäistä valvontaa ovat kaikki toimenpiteet, jotka edeltävät töiden sujuvuutta, toimintavarmuutta ja tarkoituksenmukaisuutta seurakunnan tavoitteiden saavuttamiseksi nykyhetkestä tulevaisuuteen. Seurakunnan sisäisen valvonnan ohjeet tehdään henkilöstön ja luottamushenkilöiden yhteistyönä. Tilintarkastaja antaa lausunnon siitä, onko sisäinen valvonta järjestetty asianmukaisesti.

Leppävirran seurakunnassa on olemassa 10.10.2019 hyväksytyt seurakunnan sisäisen valvonnan ohjeet, jotka on valmisteltu Kirkkohallituksen vuonna 2004 antamien ohjeiden mukaisesti. Seurakunnassa on 20.9.2022 hyväksytty uusi taloussääntö, joka on päivitetty Kirkkohallituksen uuden taloussääntömallin (yleiskirje 19/2022) mukaisesti. Taloussäännössä on määräyksiä toiminnan ja talouden suunnitteluun, talousarvion laatimiseen ja täytäntöönpanoon, omaisuuden hoitoon, kirjanpitoon sekä tilinpäätökseen liittyen.

Kirkkoneuvoston ohjesääntö ja johtavien viranhaltijoiden johtosäännöt on uusittu vastaamaan nykyistä organisaatiota. Viranhaltijapäätökset on annettu tiedoksi ja toimenpiteitä varten kirkkoneuvostolle. Kirkkoneuvosto ei ole käyttänyt otto-oikeuttaan tehtyihin viranhaltijapäätöksiin.

Laskujen ja tositteiden hyväksymismenettelystä on ohjeet. Kassavarojen käsittelystä on erilliset ohjeet.

Riskien hallinnan järjestäminen

Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Riskienhallinnan tulee perustua järjestelmälliseen ja dokumentoituun toimintatapaan.

Riskienhallintatoimenpiteitä on vuoden aikana tehty seuraavasti:

Henkilöstö: Henkilökunnan työterveyshuollon toteuttaa Pihlajalinna Lääkärikeskukset Oy . Varhaisen tuen malli on käytössä ja työpaikkakäyntejä ja -selvityksiä tehdään sopimuksen ja tarpeen mukaan.

- Koko henkilöstölle järjestettiin työpsykologin luento ja keskustelumahdollisuus. Lisäksi työterveyshoitaja kävi esittelemässä varhaisen tuen mallia.

Lainat ja sijoitukset:

- Seurakunnalla ei ole lainaa. Sijoitukset tehdään kirkkoneuvoston 10.10.2019 hyväksymän sisäisen valvonnan ohjeen mukaan vain kohteisiin, joissa riskit ovat vähäiset ja riskiä pienennetään hajauttamalla sijoituksia. Varojen sijoittamisessa minimitaso on sijoitusten reaaliarvon säilyttäminen. Tietohallinto ja tietosuojat ja -turva:

- Seurakunnan tietohallinnon palvelut hankitaan Itäsuomen IT-aluekeskus IITALTA, jolla on tekninen vastuu tieto-suojasta. IT-alue hankkii ja ylläpitää käytettäviä tietoturvaohjelmia.

Seurakunnassa seurakuntalaisten henkilötietoja käsitellään vain silloin, kun se seurakuntalaisten asioiden hoitamiseksi on välttämätöntä.

Riskien taloudellisilta vaikutuksilta suojautumiseksi seurakunnalla on tavanomaiset omaisuus-, toiminta- ja henkilöstövakuutukset.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen

Sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu kuluvana vuonna puutteita.

Talouden ja toiminnan toteutumisesta on raportoitu kirkkoneuvostolle säännöllisesti.

6. Talouden tunnusluvut

Tuloslaskeman tunnusluvut

Leppävirran seurakunnan toimintatuottojen osuus toimintakuluista laski vuodesta 2021 vuoteen 2022 12,36 prosenttia. Vuosikatteen osuus, 123,93 %, kertoo siitä, että vuosikatteen määrä riitti kattamaan poistot. Vuosikatteen osuus poistoista tulisi olla vähintään 100 %.

	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Toimintatuottojen osuus toimintakuluista (%)	17,87	30,23
Vuosikatteen osuus poistoista (%)	123,93	270,64
Vuosikate (€/jäsen)	30,44	73,40

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista, %, osoittaa, kuinka paljon seurakunnan toimintakuluista on katettu toimintatuotoilla (= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} -/+ \text{Valmisteverastojen lisäys/vähennys} + \text{Valmistusomaan käyttöön})$).

Vuosikate, euroa/jäsen on tunnusluku tulo-rahoituksen riittävyyden arviointiin. Tunnuslukua laskettaessa vuosikate jaetaan seurakunnan tilivuoden päättyessä läsnä olevalla jäsenmäärällä.

Vuosikatteen osuus poistoista/%: Vuosikate jaettuna poistot *100

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Seurakunnan rahavarat vähenivät 151 225 euroa tilikauden aikana. Rahavarat olivat tilikauden lopussa 2.3 miljoonaa euroa. Kun summa sisältää lahjoitusrahastojen ja muiden toimeksiantojen rahavaroja 180 399 euroa, seurakuntatalouden käytettävissä olevat rahavarat 31.12.2022 olivat 2 152 095 euroa. Investoinnit, kylmiö/näyttötilan rakentaminen, Vanhan pappilan katon maalaus ja aitan katon uusiminen, kirkon urkujen huoltaminen, traktorin peräkärryn hankinta sekä ilmalämpöpumput maksoivat yhteensä 427 831,14 euroa. Tunnusluku investointien tulo-rahoitus-% oli 49,7 %, joka oli edellisvuotena 456,89. Investoinnit rahoitettiin tulo-rahoituksella ja verotuloilla, joten lainanottoon ei ollut tarvetta.

Rahavarojen riittävyys oli 342 (kriisiytyvän seurakunnan mittari on alle 90 päivää).

Seurakunnalla ei ole lainaa.

	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Investointien tulo-rahoitusprosentti (%)	49,70	456,89
Rahavarojen riittävyys (pv)	342	430
Lainanhoitokate	1 372,92	1 483,55

Investointien tulo-rahoitusprosentti, %, (= $100 * \text{Vuosi-kate} / \text{Investointien omahankintameno}$)

Rahavarojen riittävyys, pv (= $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$)

Lainanhoitokate (= $(\text{Vuosi-kate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$)

Taseen tunnusluvut

Taseen loppusumma on 6,0 miljoonaa euroa. Tase kasvoi 98 940 eurolla. Pysyvät vastaavat olivat 3,4 miljoonaa euroa. Ne kasvoivat 241 184 euroa.

Vaihtuvat vastaavat (saamiset ja sijoitukset) olivat 2,3 miljoonaa euroa.

Oma pääoma kasvoi 41 063 euroa eli edellisen tilinpäätöksen tilikauden voiton verran.

Seurakunnan omavaraisuusaste on seurakunnille tyypilliseen tapaan korkea. Seurakunnalla ei ole lainaa, suhteellinen velkaantuneisuus on alhainen ja rahoitusvarallisuuttakin on kertynyt. Seurakunta on vakavarainen eikä sen taloudellisessa asemassa ole tapahtunut juurikaan muutoksia kahden viime vuoden aikana.

	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Omavaraisuusaste (%)	94,33	95,19
Rahoitusvarallisuus (€/jäsen)	290,00	312,01
Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	13,70	10,57
Lainakanta (€/jäsen)	0,00	0,00

Omavaraisuusaste, %, (= 100* (Oma pääoma + Poistoero + Vapaaehtoiset varaukset -

Ainaishoitosisopimusten pää-omat) / (Koko pääoma - Toimeksiantojen pääomat - Saadut ennakot)).

Rahoitusvarallisuus, euroa/jäsen (= [(Saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) - (Vieras pääoma - Saadut ennakot)] / Jäsenmäärä).

Suhteellinen velkaantuneisuus, % (= 100* (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot).

Lainakanta, euroa/jäsen (= [Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat+ Siirtovelat + Muut velat)] / Jäsenmäärä)

7. Kirkkoneuvoston esitys tuloksen käsittelystä ja talouden tasapainottamistoimenpiteiksi

Tilikauden tulos on 41 062,91 euroa ylijäämäinen.

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että tilikauden ylijäämä 41 062,91 euroa kirjataan taseen omaan pääomaan tilille ”Tilikauden yli/alijäämä”.

Taseen omassa pääomassa oleva edellisten tilikausien ylijäämä ennen vuoden 2022 tilinpäätöksen ylijäämäkirjausta on 2 139 584,50 euroa. Kirkkojärjestyksen edellyttämään esitykseen toimenpiteistä talouden tasapainottamiseksi ei ole tarvetta.

II Talousarvion toteutuminen

1. Käyttötalouden toteutuminen

Käyttötalousosa

Leppävirran seurakunnan talousarvion sitovuustaso on kirkkovaltuuston nähden pääluokkataso ja kirkkoneuvostoon nähden tehtäväalueitaso. Aiemmin esitetty neuvoston sitovuustasolla (kustannuspaikkakohtaisesti) ja nyt sitovuustasolla.

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	357 800,00	420 800,00	336 334,81	84 465,19	79,9
Toimintakulut (ulkoiset)	-1 995 850,00	-2 038 850,00	-1 882 238,01	-156 611,99	92,3
Toimintakate 1	-1 638 050,00	-1 618 050,00	-1 545 903,20	-72 146,80	95,5
Toimintatuotot (sisäiset)	41 900,00	41 900,00	462 544,21	-420 644,21	1 103,9
Toimintakulut (sisäiset)	-42 100,00	-44 100,00	-462 544,21	418 444,21	1 048,9
Toimintakate 2	-1 638 250,00	-1 620 250,00	-1 545 903,20	-74 346,80	95,4
Poistot ja arvonalentumiset	-160 400,00	-160 400,00	-171 585,43	11 185,43	107,0
Laskennalliset erät			-245 008,44	245 008,44	0,0
Sisäiset korkokulut			-65 465,30	65 465,30	0,0
Sisäiset vyörytyserät			-179 543,14	179 543,14	0,0
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-1 798 650,00	-1 780 650,00	-1 962 497,07	181 847,07	110,2

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
1 - Hallinto					
Toimintatuotot (ulkoiset)	7 500,00	7 500,00	8 782,88	-1 282,88	117,1
Toimintakulut (ulkoiset)	-360 450,00	-371 750,00	-318 156,90	-53 593,10	85,6
Toimintakate 1	-352 950,00	-364 250,00	-309 374,02	-54 875,98	84,9
Toimintakulut (sisäiset)	-3 100,00	-5 100,00	-31 971,17	26 871,17	626,9
Toimintakate 2	-356 050,00	-369 350,00	-341 345,19	-28 004,81	92,4
Poistot ja arvonalentumiset	-6 700,00	-6 700,00	-8 994,98	2 294,98	134,3
Laskennalliset erät			314 989,33	-314 989,33	0,0
Sisäiset korkokulut			-216,06	216,06	0,0
Sisäiset vyörytyserät			315 205,39	-315 205,39	0,0
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-362 750,00	-376 050,00	-35 350,84	-340 699,16	9,4

HALLINTO (pääluokka 1)

Hallinnon tehtäväalueet ja sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen tehtäväalueittain:

Hallintoelimet vastaavat seurakunnan strategisesta johtamisesta ja ylimmästä päätöksenteosta. Seurakunnan päätösvaltaa käyttävät hallintoelimet ovat kirkkovaltuusto, kirkkoneuvosto ja johtokunnat.

Taloushallinto ja henkilöstöhallinto 1001050112 (sis. työhyvinvointi- ja työterveyspalvelut)

Taloushallinnon tehtävänä on Kirkon palvelukeskuksen tehtäväjakotaulukon mukaisesti tuottaa talouspalvelut yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen kanssa. Taloushallinto kehittää taloussuunnittelua ja raportointia, jotta se pystyy tuottamaan reaaliaikaista tietoa talouden tilanteesta niin tehtävälajoille kuin luottamushenkilöillekin päätöksenteon tueksi. Taloushallinnon vastuulle kuuluu myös kiinteistöjen hoito ja isännöinti sekä toimistopalvelut.

Henkilöstöhallinnon tehtävänä on Kirkon palvelukeskuksen tehtäväjakotaulukon mukaisesti tuottaa henkilöstöpalvelut yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen kanssa. Henkilöstöhallinto kehittää henkilöstösuunnittelua ja henkilöstöhallinnon prosesseja sekä raportoi henkilöstöasioista.

Henkilöstöhallinnon vastuulle kuuluu myös henkilöstön koulutus, työhyvinvointi- ja työterveyspalvelut, TYKY-päivät, liikunta- ja kulttuurisetelit.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Työprosessien kehittäminen. Työtä jatketaan.
2. Jatketaan kirkkoherranviraston asiakaspalvelun ja taloustoimiston toiminnallista yhdistämistä. Prosesseja on kehitetty.

Kirkonkirjojenpito 1001070113

Työalan tehtävänä on huolehtia seurakunnan jäsenten väestörekisterinpitoon liittyvistä tehtävistä. Seurakunta ostaa palvelut Kuopion aluekeskusrekisteriltä.

Kirkkoherranvirasto ja muu yleishallinto 1001080114

Seurakunnan toimitusten aika-, paikka- ja työntekijävarausten hoitaminen, asiakaspalvelu, tiedottaminen ja toimistotehtävien hoitaminen.

Tehtäväalueelle on kirjattu yleiset hallinnolliset menot, Katrina-varausohjelman käyttömenot, IT-tukipalveluiden maksuosuus, Kirkon palvelukeskuksen (Kipa) maksut ja toimintavakuutusmaksut.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Katrina-kalenteri ohjelman hyödyntäminen laajemmin. Työtä jatketaan.
2. Jatketaan kirkkoherranviraston asiakaspalvelun ja taloustoimiston toiminnallista yhdistämistä. Prosesseja on kehitetty.

SEURAKUNNALLINEN TOIMINTA (Pääluokka 2)

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
2 - Seurakunnallinen toiminta ja yhteiset seurakunnalliset tehtävät					
Toimintatuotot (ulkoiset)	61 000,00	61 000,00	87 382,58	-26 382,58	143,3
Toimintakulut (ulkoiset)	-988 400,00	-992 400,00	-885 725,73	-106 674,27	89,3
Toimintakate 1	-927 400,00	-931 400,00	-798 343,15	-133 056,85	85,7
Toimintakulut (sisäiset)	-38 900,00	-38 900,00	-411 527,84	372 627,84	1 057,9
Toimintakate 2	-966 300,00	-970 300,00	-1 209 870,99	239 570,99	124,7
Laskennalliset erät			-369 224,53	369 224,53	0,0
Sisäiset vyörytyserät			-369 224,53	369 224,53	0,0
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	-966 300,00	-970 300,00	-1 579 095,52	608 795,52	162,7

Yleinen seurakuntatyö

Toiminta-ajatus

Yleinen seurakuntatyö on erityisesti seurakunnan aikuisväestölle tarkoitettua julistus-, opetus-, lähetys- ja musiikkityötä. Sen keskeisenä innoituksen ja yhteyden lähteenä on jumalanpalveluselämä. Päämääränä on ohjata seurakuntalaiset kokemaan evankeliumi sekä elämän voimaksi ja iloksi että vastuullisuuden lähteeksi. (Johtosääntö 28.09.1994)

Yleinen seurakuntatyö jakaantuu käytännössä lähinnä jumalanpalveluselämään, hautaan siunaamiseen, muihin kirkollisiin toimituksiin, pienryhmätoimintaan, muihin seurakuntatilaisuuksiin, musiikki- ja lähetystyöhön sekä sielunhoitoon.

Toiminta

Toimintakertomusvuoden alussa toimintaa rajoitti edelleen korona-pandemia ja sen takia asetetut erilaiset kokoontumisrajoitukset. Pääkirkon lisäksi vietettiin messuja ja sanajumalanpalveluksia myös Näädänmaan kyläkirkossa ja Sorsakoskella Koskentuvalla.

Messuja toimitettiin 76 ja niissä oli keskimäärin 70 osallistujaa. Viikkomessuja oli 18 ja osallistuja keskimäärin 40. Sanajumalanpalveluksia toimitettiin 14, kävijöitä keskimäärin 104. Messuissa oli yhteistyökumppaneina lähetysjärjestöjä ja muita toimijoita kuten MTK ja rovastikunnallisia tiimejä. Tämä elävöittää jumalanpalveluselämää.

Erilaisia hartaus- ja rukoushetkiä pidettiin kouluissa, hoitolaitoksissa ja muualla yhteensä 151, jossa osallistujia keskimäärin 44. Papeilla oli vuoden aikana eri yhteyksissä 243 kohtaamista seurakuntalaisten kanssa. (toimituskeskusteluja, sielunhoitokeskusteluja jne.)

Seuroja, opetus- ja muita yleisiä seurakuntatilaisuuksia sekä seurakunnan kanssa yhteistyössä järjestettyjä, yleiseen seurakuntatyöhön liittyviä tilaisuuksia, pois lukien musiikkitalaisuudet, oli 53. Hautaan siunaamisia toimitettiin 155. Kasteita oli 69 ja avioliittoon vihkimisiä toimitettiin 25 sekä avioliiton siunauksia 1. Yksityisiä ehtoollisia toimitettiin 9 kpl.

Yleisen seurakuntatyön painopistealueet vuosiksi 2022-2024

1. Spiritualiteetin vahvistaminen
2. Luonto ja sen merkitys ihmiselle

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Luontokirkko, joka olisi samalla perhepäivä, yhteistyössä kasvatustyön kanssa.
- 1.9. 2022 yhteistyössä kasvatustyön kanssa järjestettiin perheille yhteinen päivä Harjulan leirikeskuksesta. Paikalla oli lähes sata henkeä ja päivää pidettiin onnistuneena.
2. Perinnekerit
Koronarajoitukset olivat kinkerikautena voimassa, joten kinkereitä ei voitu järjestää.

Musiikkityö 1002200000

Toiminta-ajatus

Kanttorien tehtävänä on vastata seurakunnan musiikkielämästä. Seurakunnan musiikkityön tavoitteena on tarjota kaikenikäisille seurakuntalaisille monipuolisia mahdollisuuksia osallistua seurakunnan musiikkitoimintaan.

Toiminta

Leppävirran seurakunnassa on toimintakertomusvuonna 2022 toiminut yhteensä 6 musiikkiryhmää: kirkkokuoro, virsikuoro, päiväkuoro, kamarikuoro Canto, lasten musiikkiryhmä sekä syyskaudella nuorisokuoro Luminous. Ryhmät ovat olleet mukana jumalanpalveluksissa ja muissa seurakunnan tilaisuuksissa. Musiikkityön toimintakertomuksen liitteenä olevista kuorojen toimintakertomuksista käy ilmi tarkempi toiminta. Musiikkitoimintaa avustivat myös Hyvä yritys- lauluryhmä sekä yksittäiset laulajat ja soittajat. Muskariryhmiä toimi keväällä kaksi ja syksyllä kolme sekä lisäksi iltaperhekerhon yhteydessä pidettiin muskaria. Kanttorit vierailivat vuoden aikana eri päiväkerhoryhmissä laulattamassa ja leikittämässä. Kirkossa järjestettiin eskareille ja päiväkotii-ikäisille urkuihin tutustumista. Kanttori on käynyt laulattamassa myös diakoniatyön ja kasvatustyön kerhoissa ja leireillä.

Yhteistyö

Kanttorit ovat vierailleet kouluissa muun muassa päivänavausten yhteydessä. Leppäkertun koulu osallistui pääsiäiskirkkoon, 5.-luokkalaiset toimivat esilaulajina ja soittajina. Kevätkirkkoihin osallistuivat kaikki alakoulut. Leppäkertun 3.-luokkalaiset toimivat esilaulajina omassa kevätkirkossaan. Yläkoululla oli oma kevätkirkko, jonka toteutukseen osallistui pari yläkoululaista soittajaa. Jousiorkesteri osallistui Kauneimpien joululauluihin Timo Koposen johdolla.

Konsertit ja muut musiikkitalaisuudet

Vuoden aikana järjestettiin useita musiikkitalaisuuksia. Konsertit olivat joko seurakunnan musiikkityön järjestämiä, eri yhteistyötahojen kanssa yhdessä järjestettyjä tai ulkopuolisen tahon järjestämiä konsertteja. Kevätkaudella kirkossa oli mm. YV-konsertti, Ukrainan tukikonsertti, pääsiäiskonsertti sekä käsikellokonsertti. Kesällä järjestettiin pari konserttia. Syksyllä oli mm. Hengellisten laulujen toivekonsertti, jossa esiintyi yksittäisiä laulajia ja soittajia sekä kuoroja. Joulukuussa laulettiin Kauneimpia joululauluja eri puolilla pitäjää sekä kuultiin useita konsertteja kirkossa.

Lasten musiikkiryhmä harjoitteli kevä- ja syyskaudella kanttori Satu Rissasen johdolla. Ryhmä osallistui keväällä laskiaissunnuntain messuun sekä YV-konserttiin. Syyskaudella ryhmä osallistui kirkkoherran virkaanasettamismessun 21.8., Jumalan kämmenellä -koko perheen messun 25.9. sekä ensimmäisen adventin koko perheen messun toteutukseen. Ryhmässä oli 5-9 lasta.

Nuorisokuoro ei harjoitellut kevätkaudella. Syyskaudella kuoro harjoitteli kanttori Eliisa Hiltusen johdolla kirkossa. Kuoro esiintyi Rauhanyhdistyksen joulujuhlassa. Laulajia kuorossa oli 10.

Päiväkuoro harjoitteli keväällä Eliisa Hiltusen johdolla. Syksyllä kuoroa alkoi johtaa kanttori Anne-Mari Kraft. Kuoro esiintyi keväällä kirkossa hiljaisen viikon iltakirkossa ja syksyllä omaishoitajien kirkkopyhässä. Jäseniä kuorossa oli 20. Harjoituksia oli noin kaksi kertaa kuukaudessa.

Kirkkokuoro harjoitteli kevät- ja syyskaudella kanttori Satu Rissasen johdolla. Kuoro osallistui vuoden aikana messuihin ja muihin seurakunnan tilaisuuksiin. Keväällä osa kuorolaisista osallistui Pohjois-Savon kirkkomusiikkipiirin järjestämään kirkkomusiikkijuhlaan Kuopiossa. Syksyllä kuoro lauloi muun muassa kirkkoherran virkaanasettamismessussa ja hengellisten laulujen toivekonsertissa. Jäseniä kuorossa oli vuoden lopussa 24. Esiintymisiä oli 11.

Virsikuoro harjoitteli sekä kevät että syyskaudella kanttori Satu Rissasen johdolla. Kuoro lauloi Herättäjänpäivän messussa kaksi kertaa sekä yhdessä tilaisuudessa Varkaudessa. Jäseniä kuorossa oli vuoden lopussa 18.

Kamarikuoro Canto harjoitteli kevät- ja syyskaudella kanttori Satu Rissasen johdolla pääsääntöisesti erikseen ilmoitettuna sunnuntaina. Kuorolaiset harjoittelivat lisäksi omatoimisesti stemmakoulun avulla. Huhtikuussa kuoro osallistui hiljaisen viikon keskiviikon iltakirkkoon. Syyskaudella kuoro lauloi Hengellisten laulujen toivekonsertissa sekä pyhäinpäivän iltakirkossa. Laulajia kuorossa oli 13.

Musiikkityön painopistealueet 2022 - 2024

1. Lasten ja nuorten musiikkikasvatus
2. Vapaaehtoiset mukaan seurakunnan musiikkielämään

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Urkutapahtuma lapsille/perheille

Eskareille järjestettiin urkutapahtuma keväällä ja syksyllä, päiväkotiryhmälle maaliskuussa.

Syksyllä päiväkerholaiset kävivät myös tutustumassa urkuihin.

2. Hengellisten laulujen ja virsien toivekonsertti

Syyskuussa järjestettiin konsertti, jossa esiintyi eri laulajia ja soittajia sekä kirkkokuoro, kamarikuoro Canto ja lasten musiikkiryhmä

Lähetystyö 1002600000

Toiminta-ajatus

Lähetystyö on seurakunnan perustehtävä, joka perustuu Raamatussa annettuun lähetyskäskyyn.

Seurakuntamme tavoitteena on viedä evankeliumia eteenpäin sekä olla lähettämässä ja tukemassa niitä ihmisiä, jotka eri lähetysjärjestöjen kautta lähtevät työhön.

Toiminta

Vapaaehtoistyö

Kirpputori Valkea lähetti Kirpputori toimi vapaaehtoisvoimin kaksi kertaa viikossa. Tuotto oli hieman yli 8550€. Muu vapaaehtoinen lähetyskannatus, mukaan lukien kahdet myyjäiset syyskaudella oli yhteensä n. 6000€.

Miesten puulähetyspiiri toimi koronataukoa lukuun ottamatta kerran viikossa, siellä valmistettiin puutyötuotteita mm. lähetystyön hyväksi. Kaikkiaan lähetysten vapaaehtoisia on n. 35 henkilöä.

Nimikkotoiminta

Entiset nimikkokohteet ja sopimukset jatkuivat myös vuonna 2022.

Muut tilaisuudet

Lähetysten kirkkopyhä/Rovastikunnallinen lähetyspyhä 9.10., vieraana Mikko Pyhtilä Suomen Lähetysseurasta. Kansanlähetysten kirkkopyhä oli 20.2., saarnaajana Pekka Huttunen. Kauneimmat joululaulut –tilaisuuksia järjestettiin 11 kpl. Paikoin väkeä oli paikalla jo saman verran kuin ennen koronaa.

Kirkkoon saatiin lähetyskynttelikkö kirkon vanhasta kyntteliköstä, jota käytettiin kirkollisten ilmoitusten yhteydessä. Tarkoitus on saada sitä kautta vähän varoja lähetystyölle ja erityisesti lisätä lähetystyön merkitystä ihmisten ajattelussa.

Lähetys sihteeri jäi vuorotteluvapaalle marraskuun alussa ja lähetysteologi sijaisti häntä.

Yhteistyö

Lähetys sihteeri ja lähetystyöstä vastaava teologi osallistuivat rovastikunnan lähetystiimin toimintaan, lähetys sihteeri on sen puheenjohtaja. He myös hoitivat yhteyksiä nimikkolähetteihin ja -kohteisiin sekä lähetyksenrenkaassa toimiviin ihmisiin.

Painopistealueet 2022-2024

1. Nimikkokohteiden esillä pitäminen ja niistä tiedottaminen
2. Lähetystyön merkityksen esille tuominen

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Tarinoita/makuja/lauluja –maailmalta ilta.

Iltoja järjestettiin yhteensä kolme: tarinoita maailmalta, leikkejä maailmalta ja lauluja maailmalta. Näistä ensimmäinen järjestettiin nettiradion kautta koronarajoitusten takia, kuulijoita 43. Kahdessa muussa 25 osallistujaa. Lisäksi oli Leppävirtapäivän yhteydessä RC-autoilla maapallon ympäri –tapahtuma, osallistujia kelin takia vain 10. Nämä ovat hyviä tapoja lisätä lähetystietoisuutta.

2. Lähetyspyhän järjestäminen

Seurakunnan lähetyspyhä oli samalla rovastikunnallinen lähetyspyhä. Saarnaajana oli Mikko Pyhtilä Suomen Lähetysseurasta. Messun jälkeen oli kahvitilaisuus, jossa Pyhtilä kertoi lähetysten ilmastotyöstä. Hän myös vieraili Kivelän koulussa seuraavana päivänä kertomassa samasta asiasta.

Kansanlähetysten kirkkopyhää vietettiin 20.2.

Varhaiskasvatustyö

Toiminta-ajatus

Tukea perheitä kristillisessä kasvatustehtävässä ja lapsen kokonaisvaltaista kehittymistä sekä tarjota toimintaa perheille ja alle 5 –vuotiaille lapsille.

Toiminta

Perhekerhoja oli kevätkaudella neljä ryhmää. Joista yksi ryhmä oli perhepäivähoitajien kerho ja yksi oli iltaperhekerho ja se kokoontui kerran kuukaudessa. Syyskaudella yhden perhekerhon tilalla aloitettiin Perhekahvila, joka kokoontui samanaikaisesti musiikkileikkikerhon eli muskarin kanssa. Kahvila oli kaikille avoin, mutta muskarilaisille tarjottiin mahdollisuus tulla ennen tai jälkeen muskaria tapaamaan samassa elämän tilanteessa olevia perheitä. Kahvila sai suuren suosion heti ensimmäisestä kerrasta. Perhekerhoissa ja –kahvilassa vieraili syksyn aikana useamman kerran kunnan perheneuvoja.

Päiväkerhoja oli neljä ryhmää, joista yksi oli perhepäivähoidon lapsille.

Perhe- ja päiväkerhojen ohjelma koostui monipuolisesta ja kaikkia aisteja sekä sosiaalisia taitoja harjaannuttavasta toiminnasta kuten musiikki-, askartelu- ja leikkituokioista sekä välipala- ja hartaushetkestä.

Lapsiparkin toiminta päättyi vuoden alusta vähäisen hoitotarpeen vuoksi.

Muskarissa ryhmiä oli kaksi kevätkauden ajan, mutta syyskaudelle perustettiin kolmas ryhmä suuren kysynnän vuoksi. Muskarista vastasi kanttori ja apuohjaajana toinen lastenohjaajista.

Muu toiminta

Lapsi- ja perhetyön esitteitä jaettiin perheille, kasteperheille sekä neuvolaan perheille jaettavaksi. Varhaiskasvatuksen kevätjuhlaa vietettiin toukokuun loppupuolella. Kevätjuhla aloitettiin kirkon pihapiirissä toimintapisteillä ja tarjoilulla. Juhla päättyi yhteiseen muskarituokioon kirkossa.

Seurakunta kylillä –tapahtuma päätettiin jättää toteuttamatta, sillä joillakin kylillä oli ollut vähäinen osallistujamäärä. Seurakunta kylillä korvattiin Kesäperhekerholla, jota pidettiin Vanhassa pappilassa kahtena peräkkäisenä maanantaina kesäkuun alussa.

Toukokuussa eskarilaisille pidettiin toimintapäivä, jossa tutustuttiin kirkkoon sisällä ja ulkona. Lopuksi pidettiin muskarituokio, jossa laulettiin, loruteltiin ja leikittiin. Eskareiden toimintapäivä päättyi lounaaseen Vanhassa pappilassa.

Eppukirkossa siunattiin tulevat ekaluokkalaiset ja heille jaettiin Siunausta koulutielle –kirjanen.

Syyskuun alussa kerholaisten perheille pidettiin Harjulassa Perheiden ilta, jossa esiintyi Jukka Salminen ja muuten iltaa oli toteuttamassa yleisen seurakuntatyön johtokunnan jäseniä yhdessä työntekijöiden kanssa. Samalla vietettiin 3 – 4-vuotiaiden synttäreitä, johon sankareille lähetettiin kutsu.

Mikkelinpäivän perhekerkon toteutti kasvatuksen johtokunta yhdessä työntekijöiden kanssa.

Syyskausi päätettiin kirkossa suurella joukolla Lasten kauneimpien joululaulujen äärellä, joka toteutettiin Varhaisnuorisotyön kanssa.

Varhaiskasvatuksen painopistealueet 2022 – 2024

1. Kirkkovuoden tärkeimmät raamatunkertomukset ja lasten virret tutuiksi
2. Perheiden ja lasten osallisuuden lisääminen seurakunnassa
3. Huomioidaan toimintakauden suunnittelussa vuodenkierron suomat mahdollisuudet liikkumiseen kerhoaikana kuin perhetapahtumissa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Tutustutaan kaikilla aisteilla kirkkovuoteen, liturgisiin väreihin ja Raamatun kertomuksiin. Perhe- ja päiväkerhojen hartauksissa tutustuttiin kirkkovuoden mukaisesti Raamatun kertomuksiin erilaisten havainnollistamisvälineiden avulla. Kevätkaudella kerrottiin Jeesuksen lapsuudesta kasteeseen, ihmeteltiin Jeesuksen ihmetekojä sekä kuljettiin Jeesuksen mukana palmusunnuntaista pääsiäisen iloon ja kevätkausi päätettiin Jumalan luomistyön ihasteluun. Syyskaudella tutustuttiin kirkkoon mm. kuvasuunnistuksen avulla, liikkumalla, laulamalla sekä ihmeteltiin urkujen suuruutta ja äänimaailmaa. Tutustuttiin myös hautausmaahan ja siellä ihmeteltiin sen kauneutta ja rauhaa tunnelmaa. Adventtiajan matka tehtiin joulun odotuksesta Vapahtajamme syntymäjuhlaan.

2. Tehdään palaute- ja ideakysely, jonka pohjalta tehdään kausisuunnitelmaa tulevalle vuodelle. Kerhokerroilla pyydettiin toiveita sekä ideoita ja niiden pohjalta rakennettiin seuraavien kerhokertojen sisältöä.

3. Ympäristökasvatuksessa huomioidaan kirkkovuosi ja vuodenkierto. Opetetaan säästäväistä luonnonvarojen käyttöä esim. käsien pesu, jätteiden lajittelu jne. Toiminnassa hyödynnetään luonnon- ja kierrätysmateriaalien käyttöä esim. askarteluissa, tilojen koristeluissa ym.

Kerhojen hartauksissa tutustuttiin kirkkovuoden väreihin ja niitä ihmeteltiin värien vaihtuessa. Kerhoissa tutkailtiin kerhopaikan pihapiiriä eri vuodenaikoina ja pihalta löytyvää luonnonmateriaalia hyödynnettiin askarteluissa. Kerhoissa lajiteltiin roskat mahdollisuuksien mukaan ja kierrätysmateriaaleista askarreltiin erilaisia luomuksia.

4. Tutustutaan musikin maailmaan ja sen peruselementteihin sekä työtapoihin kanttoreiden avustuksella. Kerhojen hartauksissa musisoitiin aiheisiin sopivilla Lasten virsiltä tai Kirkkomuskarin lauluilla sekä laulutuo- kion laulut kulkivat käsikädessä vuodenkieron kanssa. Kanttorit kävivät pitämässä kerran kuussa muskarituo- kion. Kerhoissa koettiin musiikin riemua ja iloa: laulamalla, soittamalla, leikkimällä ja liikkumalla.

5. Lähetyskasvatusta toteutetaan tutustumalla seurakunnan lähetystyöntekijöihin ja lähetyskohteisiin. Yhteisvastuu-keräykseen osallistutaan kerhopisteissä.

Kerhoissa tutustuttiin lähetys- ja avutustyöhön sekä lähetystyöntekijöiden elämään heidän lähettikirjeidensä avulla. Kerhoissa kerrottiin Yhteisvastuusta virikeaineiston pohjalta ja jokaisessa kerhossa oli lipaskeräys.

Pyhäkoulutyö 1002320232

Toiminta-ajatus

Pyhäkoulutyö tarjoaa lapsille kasteopetusta sekä tukee vanhempia kristillisessä kasvatuksessa.

Toiminta

Pyhäkoulut ovat lasten jumalanpalvelushetkiä, joita pääsääntöisesti vietetään suurten juhlapyhien edellä arki- aamun pyhäkouluina sekä kirkkovuoden pääjuhlien koko perheen messujen yhteydessä.

Koronaviruksesta aiheutuvat kokoontumisrajoitukset vähensivät pyhäkoulutoimintaa sekä osallistujien määrää.

Arki- aamun pyhäkoulu

Arki- aamun pyhäkouluja on pidetty kirkossa. Osallistujina ovat olleet kunnan päivähoitoryhmät ja kotihoidon lapsia hoitajineen ja vanhempineen.

Messun pyhäkoulu ja muuta

Syksyllä kasvatustyön johtokunta toteutti koko perheen messun, jossa oli mukana myös lasten musaryhmä. Varhaisnuorten leireillä vietettiin pyhäkouluhetkiä. Lasten Kauneimmat Joululaulut –tilaisuus toteutettiin kirkossa.

Päiväkotivierailut päivä- hoidon toimipisteissä sekä esikouluissa

Päiväkotivierailuja toteutettiin toimintakauden aikana kerran kuussa kunnan päivähoito- ja esikouluryhmissä niinä aikoina, kun koronarajoitukset sallivat.

Uskonnonvapauslain perusteella päiväkodeissa toteutettavat vierailut eivät enää ole tunnustuksellisia vaan tunnustuksettomia päiväkotivierailuja, jolloin muuhun uskontokuntaan kuuluva tai uskonnoton lapsi voi

vierailuun osallistua. Yhteistoiminnasta on sovittu sivistystoimenjohtajan, varhaiskasvatusjohtajan sekä päiväkodin johtajien kanssa. Yhteistoimintaa ohjaa Varhaiskasvatussuunnitelma (VASU) sekä Opetushallituksen sekä Kirkkohallituksen yhdessä laatima *Kumppanuuden korit* – yhteistyön periaatteet.

Pyhäkoulutyön painopistealueet 2022 – 2024

1. Lasten jumalanpalvelus- ja ehtoolliskasvatuksen vahvistaminen
2. Perhelähtöinen työote
3. Yhteistyön vahvistaminen kunnan päivähoidon kanssa

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Tutustutaan ehtoollisen merkitykseen jumalanpalvelus- ja hartaustoiminnassa
Ehtoollista on käsitelty hartauksissa ja syyskaudella toteutettiin koko perheen messu yhdessä kasvatustyön johtokunnan kanssa.
2. Perheitä kutsutaan pyhäkouluihin sekä messuihin, että kaikkiin varhaiskasvatuksen tapahtumiin.
Perheitä varhaiskasvatustyön tilaisuuksiin on kutsuttu niin suullisesti, esittein kuin seurakunnan kotisivuilla, facebookissa että instagramissa.
3. Katsomuskasvatuksen periaatteisiin, merkitykseen ja käytäntöihin syventyminen.
Katsomuskasvatukseen on perehdytty kirjallisuuden ja koulutusten kautta, tapaamalla myös kunnan varhaiskasvatuksen työntekijöitä.

Varhaisnuorisotyö 1002330238

Toiminta-ajatus ja toiminta

Tavoitteena on järjestää sellaista toimintaa, jossa varhaisnuori voisi kokea Jumalan turvallista läheisyyttä, kasvaa osallistavassa seurakuntayhteydessä sekä saisi voimaa elää kristittyinä nuorena. Varhaisnuorisotyön toiminnan rungon muodostivat viikoittain tapahtuva kerhotoiminta, leiri – ja retkitoiminta, sekä koulujen kanssa tapahtuva laajamittainen yhteistyö, josta on erillinen toimintakertomus.

Kerhot

Kerhojen toimintakausi on syksystä kevääseen. Kerhot ovat toteutuneet koulutettujen kerhonojajien johdolla, joita on ollut yhteensä 27 nuorta. Kerhoryhmiä oli 13, jotka kokoontuivat kyläkouluilla ja kirkonkylässä. Vuoden aikana kerhot kokoontuivat yhteensä 336 kertaa. Kerholaisia toiminnassa on ollut viikoittain mukana keskimäärin 80 koululaista. Kerhoista erityisen suosittuja olivat kirkonkylän kokkikerhot ja Taiteilutupa. Syyslukukaudella aloitimme yhteistyössä vanhempainyhdistyksen kanssa Oravikosken koululla kerho, jossa on monipuolista liikuntaa, hartaus ja askartelua. Yhteistyö on ollut toimivaa ja innostanut runsaasti lapsia mukaan. Musaryhmä harjoitteli projekti luontisesti ja he esiintyivät kirkossa perhemessuissa, sekä lasten kauneimmissa joululauluissa.

Leirit, retket ja tapahtumat

Kesäkuussa toteutui ”Leipä” aiheinen kolme päiväleiriä sekä syyslomalla ”Turvassa” 3vrk.n mittainen yöleiri Harjulassa. Kaikkiaan leireille osallistui yhteensä 66 lasta ja 11isosta sekä kaksi leiriohjaajaa. Isokset ja leiriohjaajat osallistuivat leiriohjelmien suunnitteluun ja toteutukseen. Leirien ohjelmat koostuivat esimerkiksi Raamatun kertomuksista- ja hartauksista luovalla tavalla, musiikista, monipuolisista kädentaidoista, liikunnasta ja leipomisesta sekä ryhmässä toimimisen harjoittelusta. Lasten kauneimmat joululaulut laulettiin runsaslukuisella joukolla kirkossa, johon kutsuttiin kaikki kerholaiset perheineen.

Kerholaiset ja heidän ohjaajat avustivat tilaisuuden eri tehtävissä esimerkiksi joulukuvaelman esittämisessä ja kolehdin kannossa.

Kerhonoahjaajat

Kerhoa kohden oli 2 - 4 ohjaajaa. Kerhonoahjaajat kokoontuivat säännöllisiin kokouksiin, joissa keskusteltiin hartauteen, Raamatun kertomuksiin, ohjaamiseen sekä turvallisuuteen liittyvistä asioista, sekä syvennettiin ohjaamiseen liittyviä taitoja. Lisäksi ohjaamisen tukena olivat henkilökohtaiset tapaamiset, sekä kerhonoahjaajien oma whatsapp - ryhmä. RO1 koulutuksessa olevat nuoret kävivät harjoittelemassa ryhmänoahjaajan taitoja kerhoissa.

Varhaisnuorisotyön painopistealueet 2022 – 2024

1. Kerhotoiminnan turvaaminen jatkossa
2. Kerhonoahjaajien ja kerholaisten kristityn identiteetin vahvistaminen
3. Osallisuuden vahvistaminen toiminnassa
4. Lasten ja nuorten perheiden huomioiminen
5. Lähetys- ja diakoniakasvatus

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Kutsutaan nuoria ryhmänoahjaajakoulutukseen ja rohkaistaan kerhonoahjaajaksi.

Rippikoululaisia kutsuttiin Ro- koulutukseen jo rippileirin alussa kesällä, sekä syksyllä lähetettiin toiminnasta kutsukirjeet. Syyslukukaudella Ro1-toiminnassa opetettiin kokonaisuudessaan kerhonoahjaamiseen liittyvä ns. teoreettinen osuus. Käytännön harjoittelu mahdollisuus on kevään – 23 aikana kerhoissa. Toimintavuoden keväällä kerhonoahjaamisesta kiinnostuneet toimivat apuohjaajina kerhoissa. Uuden lukukauden aikana syksyllä kyseiset nuoret ryhtyivät ottamaan vetovastuun kerhosta.

2. Opetellaan käyttämään kerhonoahjaajien käsikirjassa sekä muissa oppaissa olevia hartauksia ja ohjelmakokonaisuuksia.

Kerhonoahjaajia on ohjattu ja kannustettu pitämään hartauksia kerhoissa. Nuorille on hankittu ja annettu monipuolista materiaalia hartauksien ja kerho - ohjelmien toteutusta varten. Hartauksien pitoa on opeteltu käytännössä olkkari illoissa ja viikonloppuleirien yhteydessä.

3. Kutsutaan kerholaiset ja perheet mukaan suunnittelemaan toimintaa sekä perhemessuavustajiksi.

Kerhonoahjaajat ovat mahdollistaneet kerholaisten osallistumisen kerhokertojen suunnitteluun, esimerkiksi ulkoilu-, leipomis- ja askartelukerrat. Kerholaisten perheisiin on oltu yhteydessä huoltajien whatsapp-ryhmien kautta.

4. Kutsutaan kerholaisten perheitä perhetapahtumiin ja perheille suunnattuihin messuihin.

Lasten kauneimpiin joululauluihin osallistui ilahduttavan monen kerholaisten perheväki.

5. Kerhoissa tutustutaan oman seurakunnan lähetystyön nimikkokohteeseen.

Lähetysaihe kerhossa on ollut liian vähän esillä. Lähetystyöhön liittyvien materiaalien ja toimintamallien kehittäminen varhaisnuorille on lisättävä. Kerhonoahjaaja toimintaan lisättävä lähetys- ja diakoniaan liittyviä toimintamalleja.

Nuorisotyö 1002360000

Toiminta-ajatus ja toiminta

Tavoitteena on järjestää toimintaa, jossa nuori voisi kokea Jumalan turvallista läheisyyttä, kasvaa seurakuntayhteydessä ja saisi voimaa elää kristittyinä nuorena. Rippikoulun jälkeinen toiminta on luonteeltaan kokoavaa nuorisotyötä, joka toteutetaan isostoimintana, nuorten iltoina sekä nuorille järjestettyinä tapahtumina.

Nuorisotyön osa-alueita ovat viikkotoiminta, isostoiminta (RO 1-3), retki- ja leiritoiminta, kouluysteistyö sekä yhteistyö nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa.

Viikkotoiminta

Nuorten Olkkari -iltoja vietettiin vuoroiltoin torstaisin ja perjantaisin kaksi kertaa kuukauden aikana. Olkkari-iltojen suunnitteluun ja toteutukseen osallistuivat RO 2-3 nuoret yhdessä nuorisotyöntekijän kanssa. Viikkotoimintaan sisältyy myös yhteydenpito Whatsapp-ryhmien kautta nuoriin sekä nuorten tapaamiset. Videonuorteniltoja järjestettiin keväällä kolme, ne toteutettiin linkin kautta kaikille isostoiminnassa oleville nuorille

Isoset – kasvatustyön vapaaehtoiset

Isostoimintaa eli ryhmänohjaajakoulutusta toteutettiin kahdessa kokoonpanossa RO 1- ja RO 2-3- ryhmissä. RO1-toimintaan kutsuttiin kaikki vuoden aikana rippikoulunsa käyneet nuoret.

RO 2-3 toimintaan kutsuttiin kaikki edellisen vuoden RO 1 ja 2 toiminnassa mukana olleet nuoret.

Isostoimintaa toteutettiin viikonloppuleirien ja koulutuspäivätapaamisten muodossa. Isoskoulutetuista 16 nuorta toimi myös kerhonoahjaajina kevät- ja syyskaudella. RO 2 nuorten kanssa aloitettiin syyskaudella Nuorten ihmishuokkurssi-koulutus(Nuisku) sisällytettynä isostoimintaan. Isostoimintakauden aikana vierailijana kevään viikonloppuleirillä olivat luovan toiminnan kouluttajat Iiris ja Tuomo Salmela.

Leiriohjaajat

Leiriohjaajina rippikoulu-, varhaisnuorten- ja isostoiminnan leireillä toimintakauden aikana tehtävissä oli 4 nuorta. Leiriohjaajat toimivat leireillä ilta- ja vapaa-ajan ohjelmavastaavina, sekä opetustiiminä jäseninä

Nuoret vaikuttajat – Nuova

Nuorten vaikuttajaryhmä, jatkoi toimintaansa. Uusia vaikuttajaryhmän jäseniä valittiin syyskauden alussa poisjääneiden tilalle. Ryhmän yksi tehtävä seuraavan voimaan tulevan kirkkolain (KJ 10 § 4) mukainen. Osallisuudessa on kyse myös nuorten kristillisen identiteetin vahvistamisesta ja kokemuksesta olla osittellen merkittävä yhteisöä sekä tulla siinä kuulluksi ja vaikuttaa sen toimintaan ja päätöksiin.

Retki- ja leiritoiminta sekä yhteistyö kunnan nuorisotyön kanssa

Isostoiminta toteutui pääosin viikonloppuleireinä Harjulassa ja leiripäivätapaamisina, Yhteistyö kunnan nuorisotoimen kanssa on jatkunut palaverien muodossa yhteistä toimintaa kehittäen.

Nuorisotyön ohjaajat ovat mukana moniammatillisissa Lape- ja Noppa-työryhmissä. Yhteistyössä Nuorisotoimen ja koulun kanssa toteutettiin 7-luokkien toimintapäivä syyskauden alussa.

Nuorisotyön painopistealueet 2022 – 2024

1. Huolehditaan isos- ja kerhotoiminnan jatkuvuudesta
2. Osallisuuden vahvistaminen seurakunnan toiminnassa

3. Nuoren kristityn identiteetin vahvistaminen
4. Lähetys- ja kansainvälisyyskasvatus

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Kutsutaan nuoria mukaan isostoimintaan rippikoulun aikana ja rohkaistaan kerhonohjaajiksi. Järjestetään toimintakauden aikana päivätapaamisia ja viikonloppuleirejä.

Kutsuttiin rippikoululeireillä nuoria mukaan isostoimintaan ja kerhonohjaajiksi. Ilmoittautuminen toimintaan alkoi jo leiriaikana. Kirjekutsu lähetettiin kaikille rippikoulun käyneille elokuussa. Tapaamisia isosnuorten kanssa toimintakauden aikana oli kymmenen koulutusleiripäivää. Teoriajakso kerhonohjaamisesta käytiin läpi jo syyskauden aikana.

2. Nuoret osallistuminen seurakunnan tilaisuuksiin Riparimessussa ja Isosmessussa ja kynttiläkirkoissa. Nuoret osallistuvat nuorteniltojen, kynttiläkirkkojen ja kerhojen suunnitteluun ja toteuttamiseen. Nuorten vaikuttajaryhmä kokoontuu suunnittelemaan toimintaa ja toimii yhteistyössä nuorisotyöntekijöiden kanssa. Nuoret osallistuivat kynttiläkirkkojen, riparikonsertin, Mikkelinpäivän perhemessun, rippikoulun sanajumalanpalveluksen, nuorten joulujuhlan sekä Olkkari-iltojen suunnitteluun ja toteutukseen. Kerhonohjaajina toimivat nuoret suunnittelivat ja toteuttivat kerhonsa itse työparin kanssa, käyttäen apunaan kerho-ohjelmistoja. Isostoimintaan ilmoittautui syksyllä (RO 1-2) 37 nuorta, joista uusia Ro 1 nuoria 25. RO 1 nuorten keskeyttämisprosentti oli suuri, syksyllä aloittaneiden määrästä 15 jatkaa koulutuksessa mukana. Ro 3 nuoria toiminnassa eri tavoin mukana 8.

Nuorten vaikuttajaryhmä suunnitteli ja toteutti nuorten joulujuhlan. Vaikuttajaryhmässä toimi 9 jäsentä. Nuorten kevätretki Rautavaaralle jäi toteutumatta osallistujien vähäisyyden vuoksi.

3. Tuetaan nuoren hengellistä kasvua monipuolisen raamattuopetuksen ja rukouksen, hengellisen musiikin sekä leireillä vietettävien ehtoollishetkien keinoin.

Nuorten raamattuopetusta on tuettu raamattuopetusmateriaali Raamis Testaa avulla. Materiaalia on työstetty ja kehitetty yhdessä nuorten kanssa isostoiminnan yhteydessä, sekä käytetty kaikilla kesän rippikoululeireillä. Musiikki, raamattuopetus ja hartaudet rukouksineen ovat aina osana isostoiminnan, kynttiläkirkkojen ja nuorteniltojen ohjelmaa.

4. Lähetys- ja kansainvälisyyskasvatus toteutetaan viikkotoiminnan ja isostoiminnan yhteydessä tutustumalla seurakunnan nimikkokohteisiin ja kansainväliseen diakoniaan. Osallistutaan yhteisvastuukeräykseen ja lähetysmyyjäisiin.

Lähetys- ja kansainvälisyyskasvatusta on toteutettu isostoiminnassa ja Olkkari-illoissa hartauksien ja opetustoiminnan kautta. Nuoret osallistuivat yhteisvastuukeräykseen lipaskerääjinä ja valmistivat lähetysmyyjäisiin kynttilöitä ja tiskiliinoja. Kivelän koulun 9-luokilla syyskaudella vieraili Suomen Suomen Lähetysseuran työntekijä Mikko Pyhtilä, joka kertoi lähetystyöstä Afrikassa.

Rippikoulutyö 1002350000

Toiminta-ajatus

Rippikoulu vahvistaa nuorten uskoa kolmiyhteiseen Jumalaan ja varustaa heitä elämään kristittyinä.

Toteutus

Järjestettiin kolme kesärippikoulua Harjulassa. Rippikoulu jaksottui neljään osaan: teemapäivät, jumalanpalvelukset ja nuorisotoiminta, leiri- sekä konfirmaatiojaksoon.

Rippikoulukausi 2022

Teemapäivät -jakso alkoi vuoden 2021 syksyllä Riparimessulla, infotilaisuudella ja Riparikonsertilla. Adventin edellä pidettiin opetuspäivä ja Rippikoulukortit jaettiin opetuspäivässä. Järjestöleiriläiset osallistuivat kaikkiin jakson tilaisuuksiin.

Jumalanpalvelukset ja nuorisotoiminta -jakso alkoi 1.adventtisunnuntaina.

Intensiivijakso toteutettiin kesällä Harjulassa. Suuri Ihme (RKS 2017) mukaisesti vietettiin leiriryhmien myös ehtoollista leirijaksolla. Leirin arviointi toteutettiin nimettömään arviointi/palautekyselyyn vastaamalla.

Konfirmaatiojaksolla vietettiin konfirmaatiomessuja Leppävirran kirkossa.

Yleisjärjestelyt

Rippikoulun henkilökuntaan kuului pastori, nuorisotyönohjaaja, kanttori ja diakoni, emäntä, leiriohjaaja, yövalvoja sekä 8-10 isosta. Opetusmateriaalina käytettiin Raamattua, Katekismusta, virsikirjaa ja nuorten laulukirjaa. Rippikoululaisilta perittiin leirialta osittainen elintarvikekorvaus 70€ henkilöltä. Seurakunta lahjoitti Raamatun ja Katekismuksen kaikille rippikoululaisille, myös järjestöleiriläisille.

Osallistuminen

Seurakunnassa oli kirjoilla 90 nuorta, joista rippikoulun kävi 84 nuorta (vuonna 2021: 87/75 ja vuonna 2020: 88/73) Oman seurakunnan rippikoulun kävi 78 nuorta ja muualla 6 nuorta.

Rippikoulutyön painopistealueet 2022 - 2024

1. Omaan seurakuntaan jäsentyminen ja nuoren hengellisen kasvun tukeminen sekä vahvistaminen
2. Perhelähtöinen työote
3. Lähetyskasvatus ja diakonia

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Nuorten innostaminen isostoimintaan ja nuoren seurakunnan toimintaan jo rippikoulun aikana Ryhmänohjaajakoulutuksesta nuoret saivat tietoa leirin kuluessa isosilta sekä leirin nuorisotyön esittelyssä. Ryhmänohjaajakoulutukseen ilmoittautuminen alkoi jo leirin aikana. Syyskuun alussa nuorille lähetettiin kotikirje, jossa nuoria vielä rohkaistiin tulemaan mukaan nuoren seurakunnan toimintaan.

2. Henkilökohtaisen kontaktin luominen huoltajiin: Koteihin lähetettiin infokirje sekä Riparikirje. Rippikoululaisten läheisiä kutsuttiin mukaan Rippikoulumessuun. Yhteydenpito toteutui whatsapp –ryhmien, sähköpostien, tekstiviestien ja puhelimen välityksellä. Vanhempainillat toteutettiin ennen leirijaksoa.

3. Rippikoulun suosion ylläpitäminen

Rippikoulun suosiota pyrittiin ylläpitämään luomalla hyvä ja turvallinen ilmapiiri, ottamalla huomioon nuorten kysymykset ja kehittämällä opetusmenetelmiä. Rippikoulu on säilyttänyt suosionsa, mutta vaatii jatkuvaa kehittämistä.

Diakoniatyö 1002410000

Toiminta-ajatus

Diakoniatyön tehtävänä on kohdata ihminen henkisesti ja hengellisesti, kokonaisvaltaisesti tukea ja auttaa heitä, jotka ovat eri syistä syrjäytymisvaarassa tai ovat vaikeissa elämäntilanteissa (kuten sairaus, talousvaikeudet, vammaisuus, mielenterveys, työttömyys, elämän kriisit) sekä tarjota ihmisille mahdollisuuksia kokea yhteisöllisyyttä ja osallisuutta sekä virkistäytyä yhdessä toimien. Diakoniatyön tehtävänä on myös kutsua ihmisiä mukaan toteuttamaan yhteisvastuullisuutta niin paikallisesti kuin kansainvälisesti.

Toiminta

Diakoniatyö auttoi eri-ikäisiä ja eri elämäntilanteissa olevia yksittäisiä ihmisiä ja perheitä tukemalla heitä aineellisesti, henkisesti ja hengellisesti. Diakoniatyöntekijät kohtasivat vuoden aikana ihmisiä henkilökohtaisesti, vastaanotolla, kotikäynneillä sekä puhelimitse, sähköpostilla että sosiaalisessa mediassa.

Asiakaskontakteja oli yhteensä 407, joista taloudellisista avustuksista oli kyse 361 kontaktissa. Vastaanotolla käyneitä asiakkaita oli yhteensä 155 henkilöä. Tämän lisäksi sovittuja että satunnaisia sielunhoidollisia kontakteja on ollut puhelimitse, sähköpostin ja sosiaalisen median kautta 683 kpl. Kotikäyntejä tehtiin 23 kertaa.

Juhlavuosi

Diakoniatyö 150 –vuotistaivalta juhlittiin Pekka Simojoen puistokonsertilla sekä juhlamessulla elokuussa. Diakoniaviranpäivää vietettiin 1.9. torilla kohdaten ihmisiä munkkikahvien merkeissä. Juhlavuoden kunniaksi jaettiin Diakonia –lehteä, palmolive –palasaippuaa sekä diakoniatyön esitettä että juhluvuoden ämpäreitä.

Säännöllinen ryhmätoiminta

Säännöllisesti kokoontui eri ryhmiä: torstaiipiiri, näkövammaisten kerho, sururyhmä, kokkikerho ja käsityökahvila sekä kimpakerros.

Arkilounaat ja kyläkahvit kokosivat väkeä yhteiseen ruoka- ja kahvipöytään kuulumisten sekä keskustelujen äärelle. Joillakin kyläkahveilla oli mukana myös kunnan asiakaskoordinaattori sekä kunnan palveluohjaaja.

Yksittäisiä tilaisuuksia järjestettiin rovastikunnallisen omaishoitajien kirkkopyhän sekä Yksinäisten Kuusijuhlan merkeissä.

Vanhusten viikko

Vanhusten viikon juhlinta alkoi 80-vuotiaiden syntymäpäiväjuhalla. Ohjelmatarjonta koostui Kimpakerroksesta, Arkilounaasta, Kahvikonsertista sekä ikäihmisten ehtoollishartaudesta kirkossa.

Vapaaehtoistoiminta

Vapaaehtoistoimintaa järjestettiin yhdessä Setlementtiyhdistys Ukonhatun kanssa. Vapaaehtoistojilla oli mahdollisuus osallistua retkelle keväällä tai syksyllä. Joulukuussa vapaaehtoistojat sekä seurakunnan luottamushenkilöt kokoontuivat Hämärähyssy –tilaisuuteen.

Yhteistyö eri tahojen kanssa toteutui pääsääntöisesti hyvin. Mielenterveys- ja päihdetyössä yhteistyökumppanina oli Leppälintu ry ja Leppävirran Mt-tuki. Diakoni toimi yhdistyksen hallintoelimestä ja osallistui seurakunnan työntekijänä toimintaan. Kehitysvammayhteistyötä tehtiin myös Vaalijalan Kuntayhtymän kanssa.

Vapaaehtoistyötä ja lähimmäispalvelua koordinoitiin yhteistyössä Setlementti Ukonhattu ry:n kanssa. Diakonit olivat myös mukana KOTO-työryhmässä sekä Vammaisneuvostossa. Tiivistä yhteistyötä tehtiin kunnan sosiaalitoimen kanssa. Diakonit kävivät myös kouluilla pitämässä päivänavauksia.

Diakoniatyön painopistealueet 2022–2024

1. Avun tarpeeseen vastaaminen kokonaisvaltaisesti.
2. Erityisryhmien kohtaaminen yhteistoiminnan kautta.
3. Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Perehdytään asiakkaan elämäntilanteeseen, kartoitetaan asiakkaan avuntarve ja vastataan avuntarpeeseen sekä tarvittaessa ohjataan eteenpäin. Asiakaskohtaamistilanteisiin varattiin riittävästi aikaa ja ne pyrittiin toteuttamaan rauhassa ja turvallisesta (henkisestä) tilasta huolehtien. Asiakkaan avuntarve sekä taloudellinen tilanne kartoitettiin huolellisesti. Diakonia-asiakkuus edellytti sosiaalitoimen asiakkuutta. Avuntarpeisiin vastattiin ruokaostokortteina, lääk- ja sähkökuluja maksamalla sekä jouluksi eri toimijoiden lahjoittamilla lahjakorteilla, jotka oli osoitettu paikkakunnan elintarvikekauppoihin. Tarvittaessa tapaamisiin kutsuttiin mukaan sosiaalitoimen asiakaskoordinaattori tarvittavan ja oikea-aikaisen avun lähteelle ohjaamiseksi. Tarvittaessa asiakkaita ohjattiin velkaneuvontaan että terveydenhuollon piiriin.
2. Erityisryhmien kohtaaminen yhteistoiminnan kautta. Jokaiselle säännöllisen ryhmätoiminnan ulkopuolelle jääneelle erityisryhmälle kuten kehitysvammaisille ja yksinäisille pyritään järjestämään toimintakauden aikana omia tilaisuuksia. Heitä myös kutsutaan ja aktivoidaan osallistumaan myös yhteisiin tilaisuuksiin. Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien hartauksia toteutettiin päivätoimintakeskus Veikkolassa.
3. Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen Käytiin Setlementtiyhdistys Ukonhatun Seniorikodin asukaskoordinaattori Paula Koposen kanssa työmuodon suunnittelu- ja kehittämispalavereita. Kaikki seurakunnan ja Ukonhatun vapaaehtoistoimijat kutsuttiin joulun alla ensimmäiseen yhteiseen Hämärähysy –tilaisuuteen.

Kansainvälisen diakoniatyö 1002700000

Toiminta-ajatus

Kansainvälisen diakoniatyön tehtävänä kotimaassa ja ulkomailla on edistää kristilliseen uskoon perustuvan lähimmäisen rakkauden toteutumista maahanmuuttajien parissa.

Toiminta

Kirkon Ulkomaanapua avustettiin talousarviovaroista 2000€. Kirkon Ulkomaan avulle kerättiin viisi kirkkohallituksen määräämää kolehtia, joiden tuotto oli yhteensä 2023,03€. Yhteisvastuukeräyksen 2022 tuotosta 60 prosenttia ohjattiin Kirkon Ulkomaanavun katastrofirahastoon. Ulkomaan kohteena oli erityisesti Kirkon Ulkomaanavun työ Etelä-Sudanissa, jonne sisällissotaa paenneet perheet ovat palaamassa pakolaisuudesta.

Seurakunnassa maahanmuuttajia kohdattiin asiakastyössä ja kirkollisissa toimituksissa.

Kansainvälisen diakoniatyön painopistealueet 2022 - 2024

1. Kansainvälisen diakoniatyön esillä pitäminen.
2. Maahanmuuttajien kotoutumisen tukeminen.

Kansainvälisen diakoniatyön kausitavoitteet 2022

1. Pidetään esillä kansainvälisen diakonian kohteita eri tilaisuuksissa.

Kansainvälistä diakoniaa on pidetty esillä päivänavauksissa, rippikouluissa ja yhteisvastuukeräyksen ulkomaan kohde-esittelyissä.

2. Yhteistyössä kotouttamisohjaajan kanssa avustetaan maahanmuuttajia.

Diakoni on kunnan kotoryhmän jäsen ja osallistui ryhmän tapaamisiin. Diakoniatyö on tukenut ukrainalaisten sotaa paenneiden toimeentuloa.

Kehitysvammatyö 1002410242

Toiminta-ajatus

Kehitysvammatyön tavoitteena on kohdata paikkakuntamme kehitysvammaisia sekä järjestää heille leiri- ja retkitoimintaa tiiviissä yhteistyössä Leppävirralla kehitysvammatyötä tekevien yksiköiden sekä kunnan ja Vaalijalan kuntayhtymän kanssa. Toiminta sisältää jumalanpalvelus- ja hartauselämää.

Toiminta

Kehitysvammaisten leiripäivää vietettiin Harjulassa toukokuussa ja rovastikunnallista kirkkopyhää syyskuussa. Tilaisuudessa vieraili Vaalijalan kehitysvammaistyön ja osallistujia juhlamessussa oli 48 henkilö ja itse juhlassa Vanhassa pappilassa 47 henkilöä. Kehitysvammaisten Kauneimmat Joululaulut –laulettiin joulukuussa ja osallistujia oli 30.

Diakoniatyöntekijät vierailivat päivätoimintakeskus Suvannossa hartaushetkien merkeissä. Yksittäisiä kotikäyntejä tehtiin kehitysvammaisten asumisyksikköön Ukonhatun Kimppatalolle.

Kehitysvammatyötä tehtiin yhteistyössä toimintakeskus Suvannon, kunnan avopalveluiden, Vaalijalan kuntayhtymän sekä Setlementti Ukonhatun kanssa.

Kehitysvammatyön painopistealueet 2022 - 2024

1. Seurakunnallisen osallisuuden kehittäminen ja tukeminen.

2. Yhteistyön kehittäminen ja vahvistaminen ympäristön toimijoiden kanssa.

Kehitysvammatyön kausitavoitteet 2022

1. Eri yksiköissä toteutettavat hartaudet sekä kirkkohetket kirkossa.

Karpalokodilla pidettiin hartauksia, suunniteltiin ja toteutettiin toimintatuokioita. Lisäksi tehtiin Karpalokodin asukkaiden kanssa retki Matkuksen kauppakeskukseen. Rohkaistiin ja kutsuttiin mukaan yhteisiin tilaisuuksiin.

2. Tiedottamisen kehittäminen ja lähipiirin tavoittaminen.

Jaettiin diakoniatyön esitteitä ja kutsuttiin mukaan ryhmätoimintoihin sekä Arkilounaalle.

3. Kutsutaan ympäristön toimijat yhteiseen suunnittelupöytään.

Suunniteltiin ryhmäkohtaisia tilaisuuksia kyseisten yhteistyökumppaneiden kanssa.

Kehittämiskeskustelua käytiin Vaalijalan Kuntayhtymän kehitysvammapapin kanssa.

HAUTAUSTOIMI (Pääluokka 4)

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
4 - Hautaustoimi					
Toimintatuotot (ulkoiset)	90 700,00	90 700,00	96 550,20	-5 850,20	106,5
Toimintakulut (ulkoiset)	-241 600,00	-248 200,00	-247 630,52	-569,48	99,8
Toimintakate 1	-150 900,00	-157 500,00	-151 080,32	-6 419,68	95,9
Toimintakulut (sisäiset)	-100,00	-100,00	-6 750,95	6 650,95	6 751,0
Toimintakate 2	-151 000,00	-157 600,00	-157 831,27	231,27	100,1
Poistot ja arvonalentumiset	-15 500,00	-15 500,00	-19 589,79	4 089,79	126,4
Laskennalliset erät			-86 679,22	86 679,22	0,0
Sisäiset korkokulut			-2 483,91	2 483,91	0,0
Sisäiset vyörytyserät			-84 195,31	84 195,31	0,0
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	-166 500,00	-173 100,00	-264 100,28	91 000,28	152,6

Hautausmaakiinteistöjen tehtäväalueen tarkoituksena on seurakunnan omistamien hautausmaiden ja niillä olevien kiinteistöjen hoidosta ja ylläpidosta huolehtiminen kunnioittaen hautausmaiden kulttuuriperintöä ja vaalien hautausmaita puistomaisina rauhan tyysijoina. Varsinaisen hautaustoimen tehtävänä on huolehtia hautaustoimintaan liittyvien palvelujen tarjoamisesta kirkkolain ja -järjestyksen, hautaustoimilain, hautaustoimen ohjesäännön ja muiden säännösten ja päätösten perusteella.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Kylmiön suunnittelu ja maatöiden teko. Tavoite toteutui.
2. Kirkonkylän hautausmaan salaojien parantaminen. Tavoite ei toteutunut.
3. Hautausmaiden käyttösuunnitelman laatiminen. Tavoite ei toteutunut, koska uusi kirkkolaki ei tullut voimaan.
4. Hautaustoimen Status-ohjelmien tietojen tarkastus. Tavoite osin toteutunut, työ jatkuu.

KIINTEISTÖTOIMI (Pääluokka 5)

	TA kuluva	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
5 - Kiinteistötoimi					
Toimintatuotot (ulkoiset)	198 600,00	261 600,00	143 619,15	117 980,85	54,9
Toimintakulut (ulkoiset)	-405 400,00	-426 500,00	-430 724,86	4 224,86	101,0
Toimintakate 1	-206 800,00	-164 900,00	-287 105,71	122 205,71	174,1
Toimintatuotot (sisäiset)	41 900,00	41 900,00	462 544,21	-420 644,21	1 103,9
Toimintakulut (sisäiset)			-12 294,25	12 294,25	0,0
Toimintakate 2	-164 900,00	-123 000,00	163 144,25	-286 144,25	-132,6
Poistot ja arvonalentumiset	-138 200,00	-138 200,00	-143 000,66	4 800,66	103,5
Laskennalliset erät			-104 094,02	104 094,02	0,0
Sisäiset korkokulut			-62 765,33	62 765,33	0,0
Sisäiset vyörytyserät			-41 328,69	41 328,69	0,0
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	-303 100,00	-261 200,00	-83 950,43	-177 249,57	32,1

Kiinteistötoimi vastaa seurakunnan omistamien rakennusten, irtaimiston, maa- ja vesialueiden, asuntojen ja asunto-osakkeiden hoidosta ja kunnossapidosta seurakunnan eri tehtäväalueiden järjestämää toimintaa varten. Keittiötoimi tuottaa pääosin seurakunnan omien tehtäväalueiden tarvitsemat ravitsemuspalvelut. Huonetiloja vuokrataan ja ravitsemuspalveluita myydään myös muille käyttäjille.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

1. Kirkon portin tolppien maalaus. Siirtyi vuodelle 2023.
2. Jätteiden lajittelun kehittäminen. Työ jatkuu.

2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Talousarvion tuloslaskelmaosa toteumavertailu

	Toteuma 2021	TA 2022	TA yhteensä 2022	Toteuma 2022	Yli-ali	T-%
Toimintatuotot	921 930,50	399 700,00	462 700,00	798 879,02	-336 179,02	172,7
Korvaukset	19 432,78	9 500,00	9 500,00	11 448,73	-1 948,73	120,5
Myyntituotot	14 292,21	12 800,00	12 800,00	7 547,24	5 252,76	59,0
Maksutuotot	109 722,02	102 800,00	102 800,00	112 702,75	-9 902,75	109,6
Vuokratuotot	34 637,75	36 100,00	36 100,00	34 780,45	1 319,55	96,3
Metsätalouden tuotot	186 322,50	143 000,00	143 000,00	40 705,32	102 294,68	28,5
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	102 893,44	47 100,00	47 100,00	67 895,63	-20 795,63	144,2
Tuet ja avustukset	6 057,65	4 500,00	4 500,00	4 256,43	243,57	94,6
Muut toimintatuotot	73 787,07	2 000,00	65 000,00	56 998,26	8 001,74	87,7
Sisäiset tuotot	374 785,08	41 900,00	41 900,00	462 544,21	-420 644,21	1 103,9
Toimintakulut	-2 184 744,21	-2 037 950,00	-2 082 950,00	-2 344 782,22	261 832,22	112,6
Henkilöstökulut	-1 063 198,58	-1 199 950,00	-1 199 950,00	-1 103 706,39	-96 243,61	92,0
Palvelujen ostot	-326 051,82	-367 000,00	-387 300,00	-337 140,64	-50 159,36	87,0
Palvelun ostot - sisäiset	-37 089,39	-42 100,00	-44 100,00	-45 479,04	1 379,04	103,1
Vuokrakulut	-21 143,18	-24 500,00	-24 500,00	-27 934,30	3 434,30	114,0
Sisäiset vuokrakulut	-337 454,74			-417 065,17	417 065,17	
Aineet ja tarvikkeet	-207 382,46	-240 800,00	-254 200,00	-222 706,89	-31 493,11	87,6
Annetut avustukset	-114 312,65	-106 800,00	-106 800,00	-109 082,95	2 282,95	102,1
Muut toimintakulut	-78 111,39	-56 800,00	-66 100,00	-81 666,84	15 566,84	123,6
TOIMINTAKATE	-1 262 813,71	-1 638 250,00	-1 620 250,00	-1 545 903,20	-74 346,80	95,4
Kirkollisverotulot	1 775 771,73	1 690 000,00	1 690 000,00	1 799 493,54	-109 493,54	106,5
Valtionrahoitus	184 764,00	183 100,00	183 100,00	186 072,00	-2 972,00	101,6
Verotuskulut	-27 200,62	-25 600,00	-25 600,00	-25 343,14	-256,86	99,0
Kirkon rahastomaksut	-154 462,02	-154 500,00	-154 500,00	-154 200,00	-300,00	99,8
Rahoitustuotot ja -kulut	8 159,91	10 900,00	10 900,00	-47 470,86	58 370,86	-435,5
Korkotuotot	577,48	2 500,00	2 500,00	0,13	2 499,87	0,0
Muut rahoitustuotot	7 935,86	8 400,00	8 400,00	13 505,47	-5 105,47	160,8
Sisäiset korkotuotot				67 519,22	-67 519,22	
Arvonalentumiset sijoituksista				-60 821,46	60 821,46	
Korkokulut	-353,43			-155,00	155,00	
Sisäiset korkokulut				-67 519,22	67 519,22	
VUOSIKATE	524 219,29	65 650,00	83 650,00	212 648,34	-128 998,34	254,2
Poistot ja arvonalentumiset	-193 606,81	-160 400,00	-160 400,00	-171 585,43	11 185,43	107,0
Suunnitelman mukaiset poistot	-193 606,81	-160 400,00	-160 400,00	-171 585,43	11 185,43	107,0
Sisäiset vyörytyserät	0,00			0,00	0,00	
Erilliskirjanpituksena hoidetut rahastot	-0,00			0,00	0,00	
Tuotot	41 304,31			43 289,16	-43 289,16	

Kulut	-39 027,98			-54 098,48	54 098,48	
Siirrot rahastosta/rahastoon	-2 276,33			10 809,32	-10 809,32	
TILIKAUDEN TULOS	330 612,48	-94 750,00	-76 750,00	41 062,91	-117 812,91	-53,5
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	330 612,48	-94 750,00	-76 750,00	41 062,91	-117 812,91	-53,5

Verotulot ja valtionrahoitus

Tilivuosi	Kirkollisveroprosentti	Kirkollisvero	Valtionrahoitus
2022	1,65	1 799 493,54	186 072,00
2021	1,65	1 775 771,73	184 764,00
2020	1,65	1 706 004,79	186 420,00
2019	1,65	1 715 488,47	186 300,00
2018	1,65	1 710 726,18	191 804,16

3. Investointiosan toteutuminen

Tulosyksikkö	Kustannus- arvio	Toteuma yhteensä	TA kuluva	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma kuluva menot	Toteuma kuluva yhteensä	Yli/Ali	T-%	Kust. arviosta käytetty 31.12.
1004030406 - Hautausmaakiinteistö	-22 000,00	-33 111,49	-22 000,00	-12 500,00	-34 500,00	-33 111,49	-33 111,49	-1 388,51	95,98	150,5
2008908 - Traktorin peräkärry	-15 000,00	-14 311,50	-15 000,00		-15 000,00	-14 311,50	-14 311,50	-688,50	95,4	95,4
2008912 - Ilmalämpöpumput 4 kpl	-7 000,00	-6 300,00	-7 000,00		-7 000,00	-6 300,00	-6 300,00	-700,00	90,0	90,0
2009653 - Ruohonleikkuri		-12 499,99		-12 500,00	-12 500,00	-12 499,99	-12 499,99	-0,01	100,0	
1004030408 - Kylmiö	-400 000,00	-323 997,92	-100 000,00	-250 000,00	-350 000,00	-323 997,92	-323 997,92	-26 002,08	92,57	81,0
2008910 - Kylmiön rakentaminen	-400 000,00	-323 997,92	-100 000,00	-250 000,00	-350 000,00	-323 997,92	-323 997,92	-26 002,08	92,6	81,0
1005020500 - Kirkko	-80 000,00	-33 932,00	-45 000,00		-45 000,00	-33 932,00	-33 932,00	-11 068,00	75,40	42,4
2004349 - Kirkon urkujen huolto	-80 000,00	-33 932,00	-45 000,00		-45 000,00	-33 932,00	-33 932,00	-11 068,00	75,4	42,4
1005060501 - Vanha pappila	-45 000,00	-36 789,73	-45 000,00		-45 000,00	-36 789,73	-36 789,73	-8 210,27	81,75	81,8
2008907 - Vanhan pappilan katon maalaus	-20 000,00	-12 269,60	-20 000,00		-20 000,00	-12 269,60	-12 269,60	-7 730,40	61,3	61,3
2008909 - Pappilan aitan katon uusiminen	-25 000,00	-24 520,13	-25 000,00		-25 000,00	-24 520,13	-24 520,13	-479,87	98,1	98,1
Yhteensä	-547 000,00	-427 831,14	-212 000,00	-262 500,00	-474 500,00	-427 831,14	-427 831,14	-46 668,86	90,2	75,8

4. Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan, miten seurakunnan menot on rahoitettu.

Rahoitusosan toteumavertailu

	Toteuma 2021	TA 2022	TA muutokset 2022	TA yhteensä 2022	Toteuma 2022	Yli-ali	T-%
Tulorahoitus	524 219,29	65 650,00	-45 000,00	20 650,00	157 710,08	-137 060,08	763,7
Vuosikate	524 219,29	65 650,00	18 000,00	83 650,00	212 648,34	-128 998,34	254,2
Tulorahoituksen korjaukset	0,00		-63 000,00	-63 000,00	-54 938,26	-8 061,74	87,2
Investoinnit	-39 684,40	-212 000,00	-262 500,00	-474 500,00	-357 831,14	-116 668,86	75,4
Investointimenot	-114 684,40	-212 000,00	-262 500,00	-474 500,00	-427 831,14	-46 668,86	90,2
Pysyvien vastaavien myyntitulot	75 000,00				70 000,00	-70 000,00	
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	484 534,89	-146 350,00	-307 500,00	-453 850,00	-200 121,06	-253 728,94	44,1
Muut maksuvalmiuden muutokset	-21 714,63				48 895,67	-48 895,67	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-42 039,80				-1 415,62	1 415,62	
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-3 811,26				-2 566,00	2 566,00	
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	24 136,43				52 877,29	-52 877,29	
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-21 714,63				48 895,67	-48 895,67	
Rahavarojen muutos	462 820,26	-146 350,00	-307 500,00	-453 850,00	-151 225,39	-302 624,61	33,3
Rahavarojen muutos (tase)	457 683,84				-151 225,39	151 225,39	

Yhteenveto valtuuston hyväksyminen määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Sitovuustasoa osoittava otsikko	TA 2022	TA- MUUTOS	Muutettu TA 2022	Toteuma	Poikkeama
Käyttötalousosa					
toimintakate	1638050,00	20000,00	1618050,00	1545903,20	-72146,80
Tuloslaskelmaosa					
Kirkollisvero	1690000,00	-	-	1799493,54	109493,54
Valtionrahoitus	183100,00	-	-	186072,00	2972,00
Keskusrahastomaksu	68100,00	-	-	67953,00	-147,00
Eläkerahastomaksu	86400,00	-	-	86247,00	-153,00
Avustukset	-	-	-	-	-
Investointiosa					
Traktorin peräkärri	15000,00	-	-	14311,50	-688,50
Ilmalämpöpumput 4 kpl	7000,00	-	-	6300,00	-700,00
Ruohonleikkuri		12500,00	12500,00	12499,99	-0,01
Kylmiön rakentaminen/kesk.er.	100000,00	250000,00	350000,00	323997,92	-26002,08
Kirkon urkujen huolto/kesk.er.	45000,00	-	-	33932,00	-11068,00
Vanhan pappilan katon maalaus	20000,00	-	-	12269,60	-7730,40
Vanhan pappilan aitan katon uusiminen	25000,00	-	-	24520,13	-479,87
Rahoitusosa					
Antolainauksen muutokset					
Ottolainauksen muutokset					

III Tilinpäätöslaskelmat

1. Tuloslaskelma

Tuloslaskelma

	1.1. – 31.12.2022	1.1. –31.12.2021
Toimintatuotot	336 334,81	547 145,42
Korvaukset	11 448,73	19 432,78
Myyntituotot	7 547,24	14 292,21
Maksutuotot	112 702,75	109 722,02
Vuokratuotot	34 780,45	34 637,75
Metsätalouden tuotot	40 705,32	186 322,50
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	67 895,63	102 893,44
Tuet ja avustukset	4 256,43	6 057,65
Muut toimintatuotot	56 998,26	73 787,07
Valmisteverastojen muutos	0	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0
Toimintakulut	-1 882 238,01	-1 810 200,08
Henkilöstökulut	-1 103 706,39	-1 063 198,58
Palkat ja palkkiot	-906 042,03	-870 538,26
Henkilösivukulut	-207 207,43	-197 310,59
Henkilökulujen oikaisuerät	9 543,07	4 650,27
Palvelujen ostot	-337 164,64	-326 051,82
Vuokrakulut	-27 934,30	-21 143,18
Aineet ja tarvikkeet	-222 706,89	-207 382,46
Ostot tilikauden aikana	-222 706,89	-207 382,46
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	0	0
Annetut avustukset	-109 082,95	-114 312,65
Muut toimintakulut	-81 642,84	-78 111 39
Toimintakate	-1 545 903,20	-1 263 054,66
Kirkollisverotulot	1 799 493,54	1 775 771,73
Valtionrahoitus	186 072,00	184 764,00
Verotuskulut	-25 343,14	-27 200,62
Kirkon rahastomaksut	-154 200,00	-154 462,02
Toiminta-avustukset	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-47 470,86	8 159,91
Korkotuotot	0,13	577,48
Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen tuotot	0	0

Muut rahoitustuotot	13 505,47	7 935,86
Arvonalentumiset sijoituksista	-60 821,46	0
Arvonalentumisten palautukset sijoituksista	0	0
Korkokulut	-155	-353,43
Sijoituskiinteistöjen ja -huoneistojen kulut	0	0
Muut rahoituskulut	0	0
Vuosikate	212 648,34	523 978,34
Poistot ja arvonalentumiset	-171 585,43	-193 606,81
Suunnitelman mukaiset poistot	-171 585,43	-193 606,81
Kertaluonteiset poistot	0	0
Arvonalentumiset	0	0
Erilliskirjanpituksena hoidetut rahastot	0	0
Tuotot	43 289,16	41 304,30
Kulut	-54 098,48	-39 027,98
Siirrot rahastosta/rahastoon	10 809,32	-2 276,33
Tilikauden tulos	41 062,91	330 371,53
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0
Tilikauden ylijäämä (+) / alijäämä (-)	41 062,91	330 371,53

2. Rahoituslaskelma

Ulkoiset tuotot ja kulut bruttomääräisinä sentin tarkkuudella

Rahoituslaskelma

	31.12.2022	31.12.2021
Tulorahoitus	157 710,08	524 219,29
Vuosikate	212 648,34	524 219,29
Tulorahoituksen korjauserät	-54 938,26	0
Investoinnit	-357 831,14	-39 684,40
Investointimenot	-427 831,14	-144 684,40
Pysyvien vastaavien myyntitulot	70 000,00	75 0000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-200 121,06	484 534,89
Antolainauksen muutokset	0	0
Antolainauksen lisäys	0	0
Antolainauksen vähennys	0	0
Lainakannan muutokset	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	48 895,67	-21 714,63
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 415,62	-42 039,80
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0
Pitkäaikaisten saamisten muutos	0	0
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-2 566,00	-3 811,26
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	52 877,29	24 136,43
Muut muutokset	0	0
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	48 895,67	-21 714,63
Rahavarojen muutos	-151 225,39	462 820,26
Rahavarojen muutos (tase)	-151 225,39	457 683,84
	1.1. 31.12.2022	1.1.–31.12.2021
Rahavarojen muutos	-151 225,39	457 683,84
Rahavarat kauden lopussa	2 332 493,34	2 483 718,73
Rahavarat kauden alussa	2 483 718,73	2 026 034,89

3. Tase

	31.12.2022	31.12.2021
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat	3 452 857,50	3 211 673,53
Aineettomat hyödykkeet	19 978,14	37 898,93
Aineettomat oikeudet	6 565,09	15 560,07
Hautaustoimen aineettomat hyödykkeet	13 413,05	13 413,05
Muut pitkävaikutteiset menot	0	8 925,81
Ennakkomaksut	0	0
Aineelliset hyödykkeet	3 350 481,02	3 084 475,26
Maa- ja vesialueet	913 280,17	913 280,17
Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	99 021,87	110 408,06
Rakennukset	1 924 746,36	2 023 551,92
Kiinteät rakenteet ja laitteet	24 331,05	33 272,06
Koneet ja kalusto	31 171,65	3 963,05
Muut aineelliset hyödykkeet	0	0
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	357 929,92	0
Sijoitukset	82 398,34	89 299,34
Osakkeet ja osuudet	82 398,34	89 299,34
Toimeksiantojen varat	208 109,58	201 693,25
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0	0
Muut toimeksiantojen varat	208 109,58	201 693,25
Vaihtuvat vastaavat	2 343 968,34	2 492 627,73
Vaihto-omaisuus	0	0
Aineet- ja tarvikkeet	0	0
Keskeneräiset tuotteet	0	0
Valmiit tuotteet/Tavarat	0	0
Muu vaihto-omaisuus	0	0
Ennakkomaksut	0	0
Saamiset	11 475,00	8 909,00
Pitkäaikaiset saamiset	0	0
Myyntisaamiset	0	0
Lainasaamiset	0	0
Muut saamiset	0	0
Siirtosaamiset	0	0
Lyhytaikaiset saamiset	11 475,00	8 909,00

Myyntisaamiset	11 475,00	8 909,00
Lainasaamiset	0	0
Muut saamiset	0	0
Siirtosaamiset	0	0
Rahoitusarvopaperit	1 547 658,50	1 980 523,97
Osakkeet ja osuudet	1 547 658,50	1 980 523,97
Muut arvopaperit	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	784 834,84	503 194,76
Vastaavaa yhteensä	6 004 935,42	5 905 994,51

Vastattavaa	31.12.2022	31.12.2021
Oma pääoma	-5 291 479,68	-5 250 416,77
Peruspääoma	-3 110 832,27	-3 110 832,27
Arvonkorotusrahassto	0	0
Ainaishoitosopimusten pääomat	0	0
Muut omat rahastot	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-2 139 584,50	-1 808 972,02
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-41 062,91	-330 612,48
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0	0
Poistoero	0	0
Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Verotukselliset varaukset	0	0
Pakolliset varaukset	0	0
Eläkevaraukset	0	0
Muut pakolliset varaukset	0	0
Toimeksiantojen pääomat	-395 411,91	-390 411,20
Lahjoitusrahastojen pääomat	-187 302,33	-188 717,95
Muut toimeksiantojen pääomat	-208 109,58	-201 693,25
Vieras pääoma	-318 043,83	-265 166,54
Pitkäaikainen vieras pääoma	0	0
Lainat	0	0
Saadut ennakot	0	0
Ostovelat	0	0
Muut velat	0	0

Siirtovelat	0	0
Lyhytaikainen vieras pääoma	-318 043,83	-265 166,54
Lainat	0	0
Saadut ennakot	0	0
Ostovelat	-108 565,91	-49 978,81
Muut velat	-34 151,76	-36 206,58
Siirtovelat	-175 326,16	-178 981,15
Vastattavaa yhteensä	-6 004 935,42	-5 905 994,51

IV Tilinpäätöksen liitetiedot

1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat tiedot liitetiedot

Jaksotuseriaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Verotulot on kirjattu maksuperusteisesti niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Arvostuseriaatteet

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet: Hyödyke on arvostettu todelliseen hankintamenuon, joka on jaksotettu kuluksi sen taloudelliselle pitoajalle. Poistomenetelmä on käytetty tasapoistomenetelmää. Maa-alueista ja maa-aineksen vaihdosta ei ole tehty poistoja.

Sijoitukset: Sijoitukset on merkitty taseessa hankinta-arvoon tai sitä alempaan arvoon.

Rahoitusomaisuus: Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on arvostettu hankintamenuon tai tilinpäätöspäivänä olevaan alhaisempaan arvoon.

2. Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat tiedot liitetiedot

Tilikauden poistot ovat vertailukelpoiset edellisen tilikauden poistojen kanssa. Poistosuunnitelmaa on 1.1.2021 alkaen muutettu uusille investoinneille.

3. Tuloslaskelman liitetiedot

Laulurinteen osake on myyty hintaan 70 000 euroa, joka on kohdistunut tilikaudelle kertaluontoisena eränä. Tasearvo on ollut 6 901 euroa ja remonttikuluja käyttöomaisuudessa 8 160,74. Myyntivoittona on kirjattu 54 938 euroa.

Tilikauden puunmyyntitulot olivat poikkeuksellisen alhaiset edelliseen vuoteen verraten eli 145 617,18 euroa vähemmän.

Luottotappioksi kirjattiin 194,19 euroa myynti- ja maksutuotoista.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu seurakunnassa ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kirkkovaltuusto hyväksyi 16.3.2021 poistosuunnitelman muutoksen, jolla seurakunnan käyttöomaisuuden poistoajat on muutettu vastaamaan Kirkkohallituksen ohjeen Käyttöomaisuuskirjanpito ja suunnitelman mukaisten poistojen laskeminen mukaisia suositusaikoja 1.1.2021 alkaen tehtyjä uusia investointeja.

Poistosuunnitelma 31.12.2020 asti:

Arvioidut poistoajat ja poistomenetelmät ovat:

Aineettomat oikeudet

Atk-ohjelmistot	3-5 vuotta tasapoisto
Rakennukset	15-60 vuotta tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15-20 vuotta tasapoisto
Koneet ja kalusto	3-15 vuotta tasapoisto

Poistosuunnitelma 1.1.2021 alkaen:

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	3 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	3-5 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet ei poistoja

Hautausmaa-hautatoimeen liittyvät muut pitkävaikutteiset menot 3-5 vuotta, hautaustoimen muut rakennukset 8-10 vuotta, hautaustoimen kiinteät rakenteet ja laitteet 10-20 vuotta, hautaustoimen koneet ja laitteet 3-5 vuotta. Hautausmaiden maa- ja vesialueet, ei poistoja. Hautaustoimen muut aineelliset hyödykkeet käyttöajan mukaan.

Kiinteät rakenteet ja laitteet- maa- ja vesialueet 10-20 vuotta, urut 10-20 vuotta, muut kiinteät rakenteet ja laitteet 5-15 vuotta.

Koneet ja kalusto- kuljetusvälineet 3-5 vuotta, Atk-laitteisto 3 vuotta, muut koneet ja kalusto 3-5 vuotta.

Muut aineelliset hyödykkeet- luonnonvarat poisto käytön mukaan, sakraali-, arvo-, ja taide-esineet ei poistoa.

4. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

	Arvo ed. vuoden lopussa	Lisäykset	Myynnit	Poisto/Myynti	Suunnitelman mukaiset poistot	Arvo vuoden lopussa
Aineettomat oikeudet	15 560,07				-8 994,98	6 565,09
Hautaustoimen aineettomat hyödykkeet	13 413,05					13 413,05
Muut pitkävaikutteiset menot	8 925,81		-15 301,37	7 140,63	-765,07	0,00
Aineettomat hyödykkeet Yht.	37 898,93		-15 301,37	7 140,63	-9 760,05	19 978,14
Maa- ja vesialueet	913 280,17					913 280,17
Hautaustoimen aineelliset hyödykkeet	110 408,06				-11 386,19	99 021,87
Rakennukset	2 023 551,92	36 789,73			-135 595,29	1 924 746,36
Kiinteät rakenteet ja laitteet	33 272,06				-8 941,01	24 331,05
Koneet ja kalusto	3 963,05	33 111,49			-5 902,89	31 171,65
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00					0,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	357 929,92				357 929,92
Aineelliset hyödykkeet Yht.	3 084 475,26	427 831,14			-161 825,38	3 350 481,02
Sijoitukset	89 299,34		-6 901,00			82 398,34
Yhteensä	3 211 673,53	427 831,14	-22 202,37	7 140,63	-171 585,43	3 452 857,50

Osakkeet ja osuudet

	2022	2021
Alkusaldo 1.1.	1 891 290,00	891 290,00
Tasearvo 31.12.	1 409 688,50	1 891 296,00
Markkina-arvo 31.12.	1 472 469,46	2 002 296,29
Loppusaldo 31.12.	1 409 688,50	1 891 290,00

Sijoituksiin liittyvää käteisvaratiliä, jonka saldo on 4 853,91 euroa, ei ole esitetty taseella.

Muut arvopaperit

	2022	2021
Alkusaldo 1.1.	89 233,97	89 233,97
Tasearvo 31.12.	137 970,00	89 233,97
Markkina-arvo 31.12.	137 970,00	89 233,97
Loppusaldo 31.12.	137 970,00	89 233,97

5. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoma

	1.1.2022		31.12.2022
	<u>alkusaldo</u>	<u>lisäys/vähennys</u>	<u>loppusaldo</u>
Peruspääoma	3 110 832,27		3 110 832,27
Ed. tilikausien ylijäämä	2 139 584,50		
Oman pääoman korjaus			
Tilikauden ylijäämä		41 062,91	
	5 250 416,77	41 062,91	5 291 479,68

Siirtovelat 31.12.2022

	2022	2021
Siirtovelat 31.12.	175 326,16	178 981,15
Lomapalkkajaksotus,	175 326,16	178 981,15
- Muut lyhytaikaiset siirtovelat	327,82	0,00

6. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Eläkevastuuvajaus

Seurakunnan laskennallinen osuus kirkon yhteisestä kattamattomasta eläkevastuusta on 6,04 miljoonaa euroa. Koko kirkon eläkevastuu on 3,4 miljardia euroa.

Muut vakuudet ja vastuusitoumukset

Leasingvastuut	31.12.2022
Siemens, Toshiba eStudio päättymispäivä 31.12.2023	5 637,92
Elisa, tabletti hautaustoimi ja iPhone aikuistyö ja musiikkityö	1 084,74

7. Taseyksikköinä hoidettujen rahastojen tilinpäätökset

HAUTAINHOITORAHASTO

TOIMINTAKERTOMUS

Yleiskatsaus

Kirkkolaki määrää, että haudat on pidettävä hautausmaan arvoa vastaavasti hoidettuina ja että haudan hoidosta vastaa hautaoikeuden haltija, joka voi kuitenkin hautausmaan ylläpitäjän kanssa sopia haudan määräaikaisesta hoidosta ja maksaa palveluksesta kirkkoneuvoston hyväksymän taksan mukaisen korvauksen. Tähän tarpeeseen hautainhoitorahasto on perustettu. Kirkkolaki 17 luku 5 §.

Hautainhoitorahaston varat koostuvat hautapaikan haltijoiden tekemistä haudanhoitosopimuksista ja näiden varojen korkotuloista. Kirkkolaki kieltää seurakunnan varojen käyttämisen yksityisten hautojen hoitoon. Seurakunta hoitaa hautausmaan käytävät ja yleisalueet, ja yksityiset hautapaikan haltijat vastaavat haudan pinnan hoidosta. Tämän vuoksi hautainhoitorahaston varat ja kirjanpito pidetään erillään seurakunnan varoista ja kirjanpidosta. Hautainhoito-rahaston hoidettavana on kaikkiaan 553 hoitohautaa. Kasvukausi 2022 oli hautojen hoidon suhteen onnistunut. Työntekijät onnistuivat erinomaisesti työssään. Ajettavan ruohonleikkurin rikkoutuminen aiheutti ongelmia, mutta nopeasti saatiin hankittua uusi. Seurakunnan hautainhoitorahasto hoiti veloitteensa hautainhoitorahaston sääntöjen ja sopimusten mukaisesti vuonna 2022. Seurakunnan hautainhoitorahastossa ei ole tapahtunut muutoksia tilikaudella 2022.

Tiina Pehkonen, taluspäällikkö

Hallinto

Hautainhoitorahaston hallinto hoidetaan kuten seurakuntatalouden hallinto. Kts. kohta 2.

Hautainhoitorahastoon liittyviä aloitteita ei tilikaudella tehty.

Henkilöstö

Kausiluonteisissa puutarhatöissä työskentelee keskimäärin 10 henkilöä vuosittain 1–6 kuukauden työsuhteissa. Kausityöntekijöiden palkkakuluista menee noin 25 % osuus haudanhoitorahastosta.

Henkilöstökulut

	1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Palkat ja palkkiot	-26 901,35	-25 811,47	-23 351,94
Eläkekulut	-5 500,21	-5 559,79	-4 812,83
Muut henkilösivukulut	-699,43	-611,74	-765,95
YHTEENSÄ	-33 100,99	-31 983,00	-28 930,72
Matka-, majoitus- ja ravitsemuskulut	-1 732,98	-1 772,02	-977,69
YHTEENSÄ	-1 732,98	-1 772,02	-977,69

Muut henkilöstöasiat kts. seurakuntatalouden toimintakertomuksen kohta 3 Henkilöstö.

Sisäinen valvonta

Hautainhoitorahaston sisäistä valvontaa toteutetaan samojen periaatteiden mukaan kuin seurakuntatalouden sisäistä valvontaa, kts. kohta 5.

Kirkkoneuvoston esitys tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi

Hautainhoitorahaston tuloslaskelman mukaan tilikauden tulos on – 10 809,32 euroa.

Tilikauden 2022 alijäämä kirjataan taseen tilikauden yli- ja alijäämän tilille.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Toiminta-ajatus:

Haudanhoitorahaston tehtävänä on huolehtia seurakunnalle hoitoon annettujen hautojen hoitamisesta sopimusten mukaisesti.

Toiminnan arviointi:

Hoitohautoja oli vuonna 2022 yhteensä 348 kpl. Hoitomuotoina oli kesähoito asiakkaan omilla kukilla tai seurakunnan kukilla 1-vuoden, 5-vuoden, 10-vuoden tai 25-vuoden sopimuksella.

Talousarvion sitovuustason

Toimintakulut ylittyivät 7 729 euroa, koska kirkkoneuvoston päätöksellä hankittiin uusi ajettava ruohonleikkuri. Kirkkovaltuusto hyväksyi 11.10.2022 § 23 että haudanhoitorahaston vuosimenoksi laitettiin osuus kustannuksista. Sijoitusten arvoa kirjattiin alas 3 869 euroa, koska markkina-arvo laski alle hankintahinnan.

Käyttötalousosa

	TA kuluva	TA muutokset	TA yhteensä	Toteuma	Yli-Ali	T-%
Toimintatuotot (ulkoiset)	40 000,00		40 000,00	40 471,35	-471,35	101,2
Toimintakulut (ulkoiset)	-42 500,00	-10 000,00	-52 500,00	-50 229,18	-2 270,82	95,7
Toimintakate 1	-2 500,00	-10 000,00	-12 500,00	-9 757,83	-2 742,17	78,1
Toimintakate 2	-2 500,00	-10 000,00	-12 500,00	-9 757,83	-2 742,17	78,1
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-2 500,00	-10 000,00	-12 500,00	-9 757,83	-2 742,17	78,1

Tilinpäätöslaskelmat

Hautainhoitorahaston tuloslaskelma

Tuloslaskelma	1.1. -31.12.2022	1.1. -31.12.2021
Toimintatuotot	40 471,35	38 567,24
Maksutuotot	40 471,35	38 567,24
Toimintakulut	-50 229,18	-39 027,98
Henkilöstökulut	-33 100,99	-31 983,00
Palkat ja palkkiot	-26 901,35	-25 811,47
Henkilösivukulut	-6 199,64	-6 171,53
Henkilökulujen oikaisuerät	0	0
Palvelujen ostot	-4 089,07	-2 932,70
Aineet ja tarvikkeet	-13 039,12	-4 112,28
Ostot tilikauden aikana	-13 039,12	-4 112,28
Toimintakate	9 757,83	460,74
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 051,49	2 737,07
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot	2 817,81	2 737,07
Muut rahoituskulut	-3 869,30	0
Vuosikate	-10 809,32	2 276,33
Tilikauden tulos	-10 809,32	2 276,33
Tilikauden ylijäämä (+) / alijäämä (-)	-10 809,32	2 276,33

Haudanhoitorahaston rahoituslaskelma

	1.1. - 31.12.2022	1.1.-31.12.2021
Tulorahoitus	-10 809,32	2 276,33
Vuosikate	-10 809,32	2 276,33
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-10 809,32	2 276,33
Muut maksuvalmiuden muutokset	16 897,83	3 487,75
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0	-1 150,00
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-327,82	104,99
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	17 225,65	4 532,76
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	16 897,83	3 487,75
Rahavarojen muutos	6 088,51	5 764,08
Rahavarojen muutos (tase)	6 088,51	5 764,08

	1.1. – 31.12.2022	1.1.–31.12.2021
Rahavarojen muutos	6 088,51	5 764,08
Rahavarat kauden lopussa	207 781,76	201 693,25
Rahavarat kauden alussa	201 693,25	195 929,17

Hautainhoitorahaston tase

	31.12.2022	31.12.2021
Vastaavaa		
Vaihtuvat vastaavat	208 109,58	201 693,25
Saamiset	327,82	0
Lyhytaikaiset saamiset	327,82	0
Siirtosaamiset		
Rahoitusarvopaperit	96 130,70	50 000,00
Osakkeet ja osuudet	96 130,70	50 000,00
Muut arvopaperit	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	111 651,06	151 693,25
Vastaavaa yhteensä	208 109,58	201 693,25

	31.12.2022	31.12.2021
Vastattavaa		
Oma pääoma	-57 816,93	-68 626,25
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-68 626,25	-66 349,92
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	10 809,32	-2 276,33
Toimeksiantojen pääomat	-431,90	-431,90
Lahjoitusrahastojen pääomat	-431,90	-431,90
Vieras pääoma	-149 860,75	-132 635,10
Pitkäaikainen vieras pääoma	-121 228,20	-104 739,56
Saadut ennakot	-121 228,20	-104 739,56
Lyhytaikainen vieras pääoma	-28 632,55	-27 895,54
Saadut ennakot	-28 632,55	-27 895,54
Vastattavaa yhteensä	-208 109,58	-201 693,25

Haudanhoitorahaston liitetiedot

Rahoitusarvopaperit	2022	2021
Alkusaldo 1.1.2022	50 000,00	50 000,00
Sijoitus 21.1.2022	50 000,00	
Tasearvo 31.12.	96 130,70	50 000,00
Markkina-arvo 31.12.	104 142,39	54 347,25
Loppusaldo 31.12.2022	96 130,70	50 000,00

Haudanhoitovastuu ja siihen liittyvä yli- tai alikatteisuus

Haudanhoitosopimusten lukumäärä	348	kpl
Haudanhoitokulu (välilliset ja välittömät)	50 229,18	euroa
Yhden hoidetun haudan kulu keskimäärin	144,34	euroa/hauda
Jäljellä olevat hoitosopimusvuodet	1812	vuotta
Seurakuntatalouden haudanhoitovastuu	261 544,08	euroa
Sopimuksia vastaava pääoma	208 109,58	euroa
Yli-/alikalteisuus	-53 434,50	euroa

V Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

Leppävirralla 21.3.2023

Leppävirran seurakunnan kirkkoneuvosto

K. T. [Signature]
kirkkoneuvoston pj.

Jutta [Signature]
kirkkoneuvoston varapj.

Matti [Signature] Helmi [Signature]

Hannu [Signature] Sanna [Signature]

[Signature] Eira [Signature]

Eija [Signature]

[Signature]
taluspäällikkö

Tilinpäätösmerkintä

Suoritusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Kuopiossa 14. 4. 2023

KPMG Oy Ab

[Signature]
ESKO SÄILÄ JHT, HT

VI Luettelot ja selvitykset

Luettelo kirjanpitoKirjoista 2023

Kohdat 1–10 Kipan järjestelmässä, aineisto säilytetään sähköisessä muodossa

1. Päiväkirja
2. Pääkirja
3. Ostoreskontra
4. Myyntireskontra
5. Kassakirjanpito
6. Palkkakirjanpito
7. Käyttöomaisuuskirjanpito
8. Tuloslaskelma
9. Tase
10. Rahoituslaskelma

Luettelo tositelajeista**Kassa- ja muistiotositteet   Tositelajit****Nro sarja**

1	AB	Automaattikirjaus
1	K1	Kirjanpitoliihtymä tarj.laskut
1	K2	Kirjanpitoliihtymä, verokäsittely
1	K3	Kirjanpitoliihtymä
1	K4	Verkkolaskut
1	PK	Palvelukassat
1	SA	Kipan muistiotosite / pääkirjatilitosite
1	SE	Sisäiset erät (vyörytys)
1	SK	Seurakunnan muistiotosite / pääkirjatilitosite
1	SN	Kolehdit muistiotosite
1	SR	Sijoituskirjanpidon muistiotosite
1	SZ	Peruutustosite / muistio
1	TO	Tiliote
1	T1	Maksuliikenneohjel man tiliöinti
1	ZA	Tilin avaussaldo
1	ZM	M2 Kirjanpitoliihtymä
1	ZY	Yhdistyvät seurakunnat